Published and distributed under permit (No. 781), authorised by Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

РІК ЗАЛОЖЕННЯ 1893.
„СВОБОДА" "LIBERTY" виходить три рази на тиждень ВІВТОРОК, ЧЕТВЕР І СУБОТУ видає „УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ" 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA" ("LIBERTY") THE UKRAINIAN NEWSPAPER published three times a week Tuesday, Thursday and Saturday, by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium. Rates furnished on application.

ОКРЕМЕ ЧИСЛО 4 ЦЕНТИ — Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association. — SINGLE COPY 4 cts.

РІК XXVIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., СУБОТА, 14-го СЕРПНЯ 1920. ЧИСЛО 98. VOL. XXVIII. JERSEY CITY, N. J., SATURDAY, AUGUST 14, 1920. No. 98.

ФРАНЦІЯ ПРИЗНАЛА ГЕНЕРАЛА ВРАНГЛЯ.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ.

УКРАЇНА ПРИПИСУЄ ВИНУ ПОЛЬЩІ Й АЛІЯНТАМ ЗА ЇЇ ПОЛОЖЕННЄ.

(Каблеграма до газети „Н. Й. Глоб").

БЕРЛІН, 12. серпня. — Один український урядовець подає такий відносин України і Росії:

На протязі трьох літ вела Україна війну за независимість проти богато ворогів, а особливо проти большевиків без найменьшої помочи від західних держав, котрі все стояли на польському становищі супроти України. Українці зовсім не бояться большевицьких побід, бо большевизм не становить ніякої небезпеки для народу, зложеного у 88 процентах зі селян, котрі є індівідуалістами і вже тому противні непрактичному російському большевизмови. Українці видять в большевиках національну небезпеку, таку саму як і в російськім імперіялізмі. Росія потребує України, щоб вхіснувати її великі припаси збіжа і вовни, щоб мати водні дороги і море. Сьогодня всі партії в Росії противні автономії України, хоч ще недавно большевики удавали, що дають їй в теорії независимість. Большевики отже заняли таке саме становище як царське правительство.

Теперішне правительство на Україні є большевицьке. Його установила Москва і воно не має права розпоряджувати фінансами ані провадити закордонну політику окремо від Москви, ані не може мати окремої армії. Навіть про внутрішню політику не рішають українські комісарі, але московські лідери. Хоч проголошено независимість України, то рівночасно червона армія залляла край і зрабувала міста. Тепер діється тесаме у Східній Галичині, де проголошено ще одну советську републіку, котра одначе єсть зависима від Москви,

Похибки аліянтів.

Серед таких трудностий Українці боряться дальше за независимість. Їх боротьба могла бути лекшею, коли би західні держави не були помагали ворогам України через свою хибну політику, як на приклад через підпомаганнє трьох царських ґенералів, котрі намагалися відбудувати стару Росію. Другий промах був той, що дозволено Полякам заняти часть України ніби під позором, що вони воюють з большевиками.

Большевиків не мож мірити західною мірою. Яка небудь спроба віддати великі посілости дідичам зажене селян в большевицькі ряди. Впрочім селяни е консервативні і вони то причиняються до повільної зміни в політиці большевиків. Коли селяни зажадають участи в правительстві, тоді большевики щезнуть скоро, або прийдуть до порозуміння з иншими російськими партіями. Коли їх нападеться з надвору, то тоді селяни будуть пасивні, щоб не стратити землі. Сьогодня селяни е вільні від податків. Коли би Ленін зажадав від селян податків на піддержку большевизму — а цей час зближається — то тоді вони звернуться проти Леніна і панування меншости.

Чому Поляки потерпіли невдачу.

Мимо цего відносини сприяють Ленінови, бо в Росії самій селяни не були ніколи приватними властителями, але збірними, бо вони мали спільний ґрунт. Українці мали все своє власне поле і вони дуже завзято за тим стоять. Тому вони будуть все ворожі до савєтів. Українці виступають ворожо проти всякої чужої окупації. Власне тому остання польська офензива проти большевиків не вдалася. Цей напад — це була лише покришка, щоб заняти українські землі.

Польща повинна бути союзником України проти Росії, одначе вона мусить зречися всяких спроб побільшити свою державу коштом українських земель. Похибкою єсть думати, що большевики панують на Україні. Вони займають лише головні зелізничі лінії і шляхи, але цілі округи є вільні від червоних і там бороняться селянські війска на велику скалю, як на приклад; селянські війска під командою Апостола біля Полтави, Тютюника на полудне від Києва, і Махна біля Херсону. Ці селяни звалили ґенерала Денікіна і два рази прогнали большевиків з України. Махно в союзі з большевиками, поборював Денікіна, але опісля звернувся проти большевиків, коли завважав, що вони хочуть відбудувати велику Росію.

Українці не зріклися ще надій на відбудованнє демократичної держави і вони вірять, що їм вдасться зломити насильство большевиків.

ОСІДОК ПЕТЛЮРОВОГО „УРЯДУ" В ПОЛЬЩІ.

ВІДЕНЬ, 24. липня. — Українська пресова служба доносить з Тарнова: Правительство Української Народньої Республіки, на чолі котрого стоїть премієр Прокопович, перенеслося з Камянця зі всіми урядами до Тарнова, Дембіци і Ряшева. Міністерство закордонних справ перенеслося до Кракова.

МЕМОРІЯЛ ПЕТЛЮРИ ДО ПОЛЬСЬКОЇ ОБОРОННОЇ РАДИ.

ВІДЕНЬ, 26. липня. — Ческьа газета „Народні Лісти" доносить з Тешена: Львівська „Ґазета Вечорна" пише, що Петлюра передав через Пілсудского писмо до Оборонної Ради в справі польсько-українського союза. В меморіялі говориться, що в Польщі перебуває богато Українців в полоні та у вязницях, а це викликує серед галицьких Українців велике огірченнє. Тому єсть в інтересі польсько-українського порозуміння, щоб Поляки випустили увязнених Українців і дали їм волю вступати до армії та приймати їх до державної служби. Тасама ґазета додає також, що Петлюрові представники за границею, між ними ґраф Тишкевич, Василько і Яковлів, внесли до Найвисшої Ради (Мирової Конференції) меморіял, щоб їх допустити на Лондонську конференцію.

ПИТАННЄ ПРИКАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ І БУКОВИНИ В ЗВЯЗИ З ГАЛИЧИНОЮ.

ВІДЕНЬ, 26. липня. — Ґазета „Ржечпосполіта" доносить, що на конференції в Спа рішено, щоб на майбутній Лондонській конференції обговорити долю Українців на Буковині і „Руській Країні" в звязи зі східно-галицьким питаннєм.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

ПРАВИТЕЛЬСТВО НЕ ПРОТИВНЕ ПОСТУПКОВИ ФРАНЦІЇ В СПРАВІ ҐЕНЕРАЛА ВРАНҐЛЯ.

ВАШІНҐТОН, 12. серпня. — Поступок французького правительства, яким признано ґенерала барона Вранґля „де факто" правителем в Полудневій Росії, не уважається в урядових кругах за противний американському становищу, висловленому в останній ноті секретаря Колбі в справі Росії. Правительство одначе не думає поступити так само, як Франція.

Правительство Злучених Держав схилюється вповні в сторону ґенерала Вранґля в його боротьбі з большевиками. Воно уважає його за наслідника ґенерала Колчака, голови загально-російського правительства на Сибіри, котрого в той час Америка хотіла признати.

Вранґель, після поглядів пануючих в Америці, бореться за неділиму Росію, а цего якраз бажає собі президент Вилсон. Тутки не думають, що ґенерал Вранґель хоче утворити окрему державу, але це єсть правительство, яке хоче мати контролю над цею частю Росії, де не має значіння большевицька власть, а опісля розширити свою владу на всі части Росії.

АМЕРИКА НА ПОМІЧ ПОЛЬЩІ.

Може дозволить Полякам збирати рекрута.

ВАШІНҐТОН, 12. серпня. — Під впливом благань польського правительства, военне міністерство поважно застановлялося над просьбою польського посла князя Любомірского, щоб дати Польщі дозвіл на закупно военних матеріялів в Америці.

По довшій конференції вчера і сьогодня меже польським послом і секретарем Колбі, міністерство закордонних справ застановлялося над скріпленнєм упадаючої польської держави, щоб в той спосіб сповнити свою обіцянку що до її піддержання.

Польські урядники з посольства заявляли, що побіч военних матеріялів, вони раді би ще дістати дозвіл американського правительства на рекрутованнє жовнірів до польської армії. Сказано, що посольство дістало богато зголошень від бувших жовнірів, які служили у Франції, все одно, чи вони Поляки, чи родовиті Американці.

Правительство шукає лише правної основи, на якій моглоби дати Польщі такий виїмковий дозвіл.

З ПОЛЬЩІ.

ПОЛЬСЬКІ ПЕРЕМИРНІ ДЕЛЕҐАТИ НЕ ЯВИЛИСЯ НА ПЕРЕГОВОРИ З БОЛЬШЕВИКАМИ.

ВАРШАВА, 11. серпня.—Польські делеґати не поїхали до Минська, де сьогодня мали відбутися переговори в справі перемиря з совітською Росією, бо советське правлінне не відповіло на польську ноту з дня 5 серпня в справі умов перемиря і мира. Російські делеґати одначе прибули до польських висунених становищ в означенім часі і там чекали на польських делеґатів.

ВАРШАВА, 12. серпня.—Польська мирова місія находиться в дорозі до дому. Вісти, які наспіли, кажуть, що польська делеґація переходить через міста і села, заняті большевиками, там вже советські і комуністичні управи.

ПОЛЬЩА СЕ ФРАНЦУСЬКА КОЛЬОНІЯ — КАЖЕ ТРОЦЬКИЙ.

МОСКВА, 8. серпня. — В своїй промові на останнім засіданю конґресу третього Інтернаціоналу вчера, вечер, заявив Лев Троцький, що Польща — вже не єсть нічим иншим, як французькою кольонією і орудем в руках французьких мілітаристів, котрі, експльоатують Росію й Німеччину.

ПОЛОЖЕННЄ НА БОЄВІМ ФРОНТІ.

ПАРИЖ, 12. серпня.—На російсько- польському фронті йде завзята боротьба, від котрої зависить доля Варшави. Положенне єсть дальше незвичайно критичне. Російські военні пляни е дуже доцільні. Російська тактика полягає в тім, щоб нападати несподівано і дезорганізувати польську оборонну лінію.

ЛОНДОН, 12. серпня. — Урядове большевицьке звідомленнє зі середи показує на дальші большевицькі побіди над Поляками. Звідомленнє звучить: „В напрямі до Полотська йде боротьба о посіданне міста Млави. Дня 9. серпня ми (большевики) здобули міста Маків і Цеханів. Дальше на полудневім сході ми дійшли до ріки Оржиц. Межи Нарвою і Бугом ми женемо Поляків на захід. Дальше на полудне ми поступаємо понад ріку Нурець.

„Дня 10. серпня ми заняли місто Радомір, а попередного дня, по завзятім бою ми здобули Влодаву. На полудни ми **здобули Володимир Волинський і йдемо на перед.**

„В околиці **Тарнопіль-Бучач** ми женемо Поляків на перед себе. Ми взяли плінників, кріси і кулемети. В цівнічно-східній Галичині ми заняли місто **Радехів".**

ПОЛЬЩА БОРОНИТЬСЯ.

ВАРШАВА, 11. серпня. — В околиці Пултуска Поляки розпочали протинаступ на кріси.

У Варшаві сотки ріжнородних возів наладованих кільчастим дротом, ідуть в сторону боєвого фронту. Нелітні хлопці і старики поганяють коні. Рівночасно ідуть вози наладовані военним матеріялом, а їх стережуть цивільні сторожі, узброєні в кріси. Всі спосібні мущини, увільнені від державної служби, приготовляються до оборони Варшави. Ріжниці клясові щезли і всі йдуть згідно до оборони.

ПАРИЖ, 12. серпня. — Телеґрами з Варшави представляють, що военне положенне поправляється наслідком скріплення польського північного фронту згідно з пляном французького ґенерала Вейґана. Кажуть, що польська армія дорівнує числом большевицький армії.

Російська кіннота дійшла до варшавського передмістя Праги — як про це доносять телеграми з Берліна сьогодня.

БОЛЬШЕВИКИ ДОМАГАЮТЬСЯ УЗБРОЄННЯ ПОЛЬСЬКИХ РОБІТНИКІВ.

МОСКВА (через Лондон), 11. серпня. — Півурядові вісти доносять, що советська Росія домагається узброєння польських робітників, як ґарантії прав польського пролетаріяту. Совети признають, що таке домаганнє нечуване в історії, але воно потрібне для ратунку Росії та для створення міліції для національної оборони.

Тут в Москві панує загальне переконанне, що Польща прийме большевицькі услівя. Кажуть також, що Росія домагається, щоб утворено в Польщі окремі комісії, які мали би складатися з представників промислових і сільських робітників, щоб наглядати над розорyженнєм Польщі.

З РОСІЇ.

З РОСІЇ.

НАСТУП БОЛЬШЕВИЦЬКИХ ВІЙСК ПРОТИ ҐЕНЕРАЛА ВРАНҐЛЯ.

ЦАРГОРОД, 12. серпня. — Большевицькі війска наступають на самих кінцях боєвих крил армії ґенерала Вранґля, на північ від Криму.

Три советські дивізії, в числі около 6000 мужа перейшли дня 7. серпня Дніпро коло Алешок, майже просто через поперед ріки з міста Херсону і поступили кілька верств на полудне. Дві большевицькі колюмни кінноти посуваються на полудне з Александрівська, а за ними йде піхота. Здовж західної сторони зелізничого шляху, що веде на полудневий Крим. Це діється на східнім кінци полудньово-російського фронту.

ТРОЦЬКИЙ НА БОЄВІМ ФРОНТІ.

ВАРШАВА, 12. серпня. — Военний міністер Росії, Лев Троцький, прибув до Білостока, сейчас за советським боєвим фронтом і заложив там свою головну кватиру—як про це доносять вісти з другого боку. В своїй промові, виголошеній у Вильні, заявив Троцький, що советську Росію признали офіціяльно західні держави, а Каменєва і Красіна принято в Лондоні з амбасадорськими почестями. Троцький заявив, що большевизм єсть сильнійший нині ніж коли небудь і що ціла Европа протягом року стане большевицькою.

БОЛЬШЕВИКИ ЗАКЛЮЧИЛИ МИР З ЛАТВІЄЮ.

ЛОНДОН, 12. серпня. — Советська Росія підписала вчера мировий договір з Латвією. Так доносить телеґрама з Риґи до лондонської ґазети „Таймс". Не подано подробиць з мирового договору. Переговори йшли довший час і латишські урядники висловили вдоволенне ізза їх покінчення.

ЗАВІЩЕННЄ ОРУЖА МІЖ РОСІЄЮ И ФІНЛЯНДІЄЮ.

ГЕЛЬСІНҐСФОРС, 11. серпня. — Росія й Фінляндія прийшли до порозуміння в справі умов завіщення оружа межи обома арміями, і конференція, яка тривала довший час в Дорпаті, в Естонії, покінчилася вчера вечером.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

ПРАВИТЕЛЬСТВО „ПОЛУДНЕВОЇ РОСІЇ".

ПАРИЖ, 11. серпня. — **Французьке правительство рішилося признати ґенерала барона Петра Вранґля головою дійсного („де факто") правительства Полудневої Росії. Подаючи це до прилюдної відомости, міністерство закордонних справ пояснює, що в звязи з тим наміряє дати Вранґлеви всяку мілітарну поміч.**

Франція вишле високого комісаря до Севастополя сейчас.

Дві причини подає міністерство, ізза яких воно рішилося на такий крок: 1. Щоби сповнити свої зобовязання супроти попередного російського правительства (ген. Денікіна); 2. щоби створити в Росії демократичне правительство.

Франція повідомила про цей крок Анґлію й Америку. Рівночасно зажадала Франція від свого посла в Лондоні, щоб він цілковито не зносився з большевицькою місією в Лондоні.

БРИТІЙСЬКА ФЛЬОТА В ДОРОЗІ ДО ПОБЕРЕЖА РОСІЇ.

ДАНЦІҐ, 12. серпня. — Брітійська фльота, що стояла на поготівлю на данських водах, переплила Джесунд, в дорозі до російського побережа.

Вона стоїть при помочи бездротного телеґрафу в порозумінню з головною кватирою англійської адміралиції.

АНҐЛІЯ НЕ ВДОВОЛЕНА З ФРАНЦІЇ ІЗЗА ПРИЗНАННЯ ВРАНҐЛЯ.

ЛОНДОН, 12. серпня.—В анґлійській пресі слідно велику констернацію, по причині несподіваного призначня Вранґля зі сторони Франції, без попереднього порозуміння з Анґлією і без вижидання, що станеться з русско-польськими переговорами в Минську. Такий крок Франції противиться ідеям Анґлії і загрожує приязни обох держав — після думки головних орґанів преси.

Премієр Ллойд Джордж заявив, що він нічогісінько не знає в тій справі.

ЗАМАХ НА ГРЕЦЬКОГО ПРЕМІЄРА.

ПАРИЖ, 12. серпня. — На грецького премієра Венізельоса стріляли сьогодня два Греки на стації Ліон, якраз в хвили, коли він мав всідати до поїзду. Віддано 8 стрілів, при чім ранено його легко в ліве рамя і правий бік. Премієра забрано до шпиталю, а напасників арештовано. Причиною замаху було переконанне напасників, що вони виратують в той спосіб Грецію від „гнобителя".

ІТАЛІЙСЬКІ СОЦІЯЛІСТИ НАЗИВАЮТЬ БОЛЬШЕВИКІВ ТИРАНАМИ.

РИМ, 12. серпня. — Соціялістичні посли Дараґона і Вачірза повернули щойно з Росії і розповідають, що камуністичний режім запустив глубоке корінне в Росії. Там найшов він пригожий ґрунт завдяки потульности і терпеливости руского мужика.

„Терпеливість російського народу, це дійсно щось нечуваного" — кажуть посли. Ледви чи мож знайти щось подібного в другому краю. На приклад робітники стоять годинами на сонци або дощи і слухають незрозумілих для них промов так, що опісля їх треба окремо пояснювати. Ми були присутні на такім вічу, котре тривало 7 годин. Ми були на пів сонні з умучення, а слухачі, здавалося, ще були би стояли дальше".

Посли признають, що теперішний советський режім не єсть висловом волі народу, лише основується на диктатурі одної партії. На ділі власть советів єсть меньша, ніж цего домагається большевизм, який подобає на тиранію. Совети роблять все, щоби відбудувати край, уживаючи навіть насильства. Теперішна армія, що бореться проти Польщі, повстала зі селянської армії праці, що обробляла землю. Головна ціль большевицької заграничної політики єсть завдати смертний удар англійському пановванню в Азії. Тому в Москві повно емісарів з Азії і Єгипту. Вони говорять ріжнородними мовами, одначе в них одна думка: зломити англійську перемогу на Сході.

"SVOBODA" (LIBERTY)

The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893.

VLADIMIR B. LOTOTSKY, Editor-in-Chief.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION:		ПЕРЕДПЛАТА:	
United States:		в Злучених Державах:	
1 year	$3.75	на рік	$3.75
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
To Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$5.00	на рік	$5.00
6 months	$2.50	на пів року	$2.50
3 months	$1.50	на 3 місяці	$1.50
Single copy 4 cents.		Поодиноке число 4 центи.	

В Канади належить висилати гроші лише моні-ордером, а не паперовими грішми, бо сі стоять в Злучених Державах нисше ціни. При вимні числять 15 центів від кождого канадійського паперового доляра.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Телефон Адміністрації і Редакції — 498 Montgomery.

Телефон Гол. канцелярії Укр. Народного Союза — 1838 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланню замовлення належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошення поміщуванні в „Свободі" редакція не відповідає.

ПОЛЬСЬКЕ ВІЧЕ В НЮ ЙОРКУ.

В сю неділю о 6. годині вечером буде в Ню Йорку в Карнеґі Гол (57-ма улиця і 7-ма евеню) польське віче, уладжене американським товариством „Приятелі вільної Польщі". На вічу має промовляти ґовернор стейту Ню Йорк, Алфред Смит і майор міста Ню Йорку Джан Гайлен; крім того також инші Американці і Поляки.

На віче прибудуть головно Поляки з Ню Йорку, Бруклина й околиці, але будуть також Американці, Литовці, Українці, Москалі, Жиди і инші.

Українців і Литовців повинно прийти найбільше, щоби спитатись, яка то була „польська свобода", коли Ляхи нападали на українські, білоруські і литовські землі для будовання історичної шляхотської польської імперії сперед 1772-ого року? Чим польська політика ріжнилась від політики німецького кайзера Вільгельма? І чому ті „приятелі польської свободи" не ставали в обороні польського народу, визискуваного і мученого шляхтою, але в обороні імперії сперед 1772-ого року, яка не потрібна польському народови а лиш польській шляхті, що загарбала була великі посілости в західній Україні, в західній Білоруси і на Литві?

Якраз тому рік минув, як торік в маю в тійсамій Карнеґі Гол Українці і Литовці мали своє протестаційне віче. Пять тисяч Українців і Литовців та їх приятелів Латишів і Естонців тоді протестувало проти розбишацького наїзду Ляхів на українські і литовські землі. Зокрема протестували проти злочинного нападу на Галицьку Україну, який саме тоді Ляхи зачинали на більшу скалю при помочі 60.000 війска Галлера, присланого з Америки, і власне тоді Ляхи пописувались в нападених краях погромами над Українцями, над Литовцями і над Жидами. Нападені українські і литовські землі наїзники багрили кровю тамошнього цивільного населення.

Американські Українці і Литовці протестували проти польських розбоїв, але ті, що нині кричать, тоді мовчали. А прецінь, як вони є „приятелі вільної Польщі", то повинні були сказати Полякам, що вільної Польщі не будується при помочі політики кайзера ані при помочі погромів, яких Ляхи навчились від царських опришків. Але вони того не сказали.

Аж тепер, коли до Польщі прийшли большевики, вони підносять крик, що Польщі грозить небезпека.

Неправда, бо большевики не хотять позбавити Польщі свободи. Вони хотять помогти народам, нападеним Польщею, освободитись зі страшного шляхотського ярма, а навіть самий польський нарід хотять визволити з вікової шляхотської неволі. Хотять помогти польському селянству відібрати свою землю від шляхти, а робітникам по містах, щоби стали вільними людьми, а не рабами і невільниками, якими вони є доси. Отже в чому тут є небезпека? Польському народови небезпеки нема; Польщі також ні, бо большевики по заключенню мира уступляться з Польщі. Хиба небезпека для польської шляхти? То правда, але чи слід її боронити в Америці?

Отсе повинні би на вічу сказати Українці, Литовці і Жиди. Не знаємо, чи впорядчики віча позволять їм говорити. Може все вже є приготоване „згори" і „згори" вже уплянована польська протестаційна шопка, але Українці, Литовці і Жиди повинні піти на віче і переконатись, чи воно сяк чи так. Бодай спитись, що сталося з 13-тим пойнтом ?Хто його більше пошанував, чи Поляки, що напали на чужі, не польські землі; чи большевики, котрі польських земель не хотять торкати, а тільки згідно з 13-тим пойнтом хотять усунути польське панованнє з не польських земель.

Отже большевики не переступають 13-го пойнту; вони власне його держаться; чому-ж підносити проти них крик?

Такі питання не зашкодило-б в неділю поставити „приятелям вільної Польщі" на вічу.

На віче може прийти кождий, але треба бути вже коло 5-тої години сполудня, або і скорше, бо через натовп може не стати місця.

ПОЛЬСЬКА ПОЗИЧКА НЕ ВДАЛАСЬ.

Бувший польський міністер скарбу Лев Білінський (з українського роду) яко „славний фінансіст" з олівцем в руці обчислив був торік в „сеймі" у Варшаві, що Польща може затягнути позичку у Поляків в **Америці на чверть біліона** (250 **мілїонів) долярів.** Він казав, що Поляки в Злучених Державах закупили на біліон (Білінські все думає в біліонах, але біліони долярів то не біліони польських марок!) долярів, а як лише четвертину з того позичать Польщі, то буде чверть біліона.

Але видно йому американські Поляки (може польський фінансіст з Шікаґо Джан Ф. Смульскі) сказали, що тут не так легко піде як пішло йому в „сеймі" з олівцем в руці. І тягнулася справа, аж поки Польща не надулась своїми заборами, аби могла лекше надути польських робітників і также робітників инших народностий на шляхотську позичку.

Остаточно сього року її оголошено, але вже спущено 80%, **бо лиш на 50 мілїонів долярів** і подано „Нешенел Сіти Бенк" в Ню Йорку для збирання тої позички. Ріжні аґенти продавали бонди і відсилали до того банку.

Недавно вже кампанія за позичкою була скінчена і Поляки розпускали між Американцями чутки, **що підписка на позичку перевисшила назначену суму; що є понад 60 мілїонів долярів і т. д.**

Аж тепер ксьонже Казімерж Любомірскі, польський посол у Вашінґтоні, оголошує в польських ґазетах, **що вже довше не хоче скривати правди** і мусить сказати, що польських позичкових бондів продано **лише за 12 і чверть мілїона долярів, і то не всі за готівку.**

Тепер ксьонже пише, що продовжує реченець продажі до 20. с. м. і, каже, сподівається, що „патріотичні Поляки" розкуплять до суми 50 мілїонів долярів, бо треба тепер „Польску" ратувати і треба також „показатись" перед Американцями.

Польські ґазети трублять за ними і теж аґітиюють за позичкою.

Але вже нема тількó дурних, аби давали гроші для шляхти.

Як доносять нам, то польські робітники не то що не хотять купувати нових бондів, **але домагаються від Любомірського, щоби позвертав гроші за ті бонди, які вони вже купили,** бо не лише, що не хотять давати шляхті гроша, але не вірять, аби ті бонди були щонебудь варті, **бо годі знати, чи Польща по програній війні зможе комунебудь платити які довги.**

Отже здається, що польська позичка не перейде 13 мілїонів (і то кажуть, що часть замовлених бондів на більші суми ріжними компаніями тепер буде відкликана).

Українцям пригадуємо, щоби не дали натягнутись польським аґентам на їх бонди, але щоби гнали їх геть від себе.

РЕДАКЦІЯ ВІДЕНСЬКОЇ ҐАЗЕТИ „УКРАЇНСЬКИЙ ПРАПОР" ДО ПОСЛА ПОЛК. ВЕДЖВУДА.

Відень, 18-го липня.

У звязку з дебатою, яка відбулася в англійській палаті громад і виступом полк. Веджвуда на ній, редакція „Українського Прапора" вислала тому видному членови Независимої Робітничої Партії (Independent Labor Party) і старому приятелеви наших визвольних змагань слідуючу депешу:

London, House of Commons, Mr. Josiah C. Wedgwood, M. P.: Редакція часописі „Український Прапор", яка з огляду на відоме брутальне скнеблюванне Поляками цілої независимої публичної опінії у Східній Галичині, являється одиноким свобідним висловом національно-української думки сеї чисто української области, дозволяє собі переслати Вам, Впов. Добродію, слова найщирійшої подяки за Ваш смілий і подиктований державним розумом виступ в нашій справедливій справі на засіданню палати громад дня 15-го липня с. р. Ваше імя заживає в найширших кругах українського громадянства в Галичині найбільшої пошани, бо Ви вже неоднократно підняли зі своєї парляментарної трибуни перед лицем цілого цивілізованого світа своє важке слово в обороні наших, відповідальними чинниками коаліції так грубо потоптаних прав. Щоправда, проголошені Бонар Ловом умови перемиря в принципі цілком слушно стверджують, що Східна Галичина — се український край, якому повинно бути дане право повного самовизначення і який повинен бути вирваний із польського ярма, то одначе: **1. Демаркаційна лінія на захід від Рави Руської і на схід від Перемишля, являється для нас в у найвисшій степені несправедливою, бо вона оставляє на одній тільки галицькій области, поза обсягом сеї лінії на заході понад 1½ міліона українського населення; 2. Національно-українське правительство під президентурою др. Евг. Петрушевича, яке після розпаду Австрії, зістало в леґальний спосіб вибране цілим населеннем Східної Галичини, а під нинішню хвилю, невважаючи на польську окупацію, далі продовжує свою діяльність за кордоном, не зістало покликане до співучасти на мировій конференції у Лондоні яко рівнорядний з прочими окраїнними державами контрагент; 3. Умови про перемирє відносно Східної Галичини заставляють населенне сього нещасного і мученого вже від 6 літ світової війни краю, в нове, страшне положенне.** Одинокою розвязкою того питания являється — з одного боку: **негайне і повне усуненне польської армії бодай поза лінію Сяну і з другого боку: видача уповажнення до обсади Східної Галичини військами західно-українського** (галицького) **правительства.** Останні находяться на гостинній области заприязненої з нами чесько-словацької республіки.

Щераз з душі дякуючи за Вашу дотеперішню — як надіємося — також будучу оборону нашого бідного народу, пишемося з високою до Вас пошаною,

Редакція „Укр. Прапора".

ПЕТЛЮРІВЦІ ТЯГНУТЬ ГАЛИЧАН ДО ОБОРОНИ ПОЛЬЩІ

(З віденського „Укр. Прапора").

По розмові старого ґен. Зілінського у Варшаві, по промові урядовця української місії з балькону у Варшаві до польської товпи, по жертві другого урядовця сеї місії в сумі 20.000 карб. на польську добровольчу акцію (відомого з розбишацького походу проти військ З. О. УНР. в мин. році, ґен. Галлера) читаємо в львівській „Ґазеті Вечорній" ось-яку цвітку одного із наддніпрянських офіцирів: „З хвилею вступлення большевиків до Галичини, кинемо там всі наші сили, зревольтуємо проти них цілий братний „руський (sic!) народ і будемо боротися до останніх сил, бо так нам наказує наша жовнярська честь і патріотичний обовязок (!!)"

Доходять до нас певні вістки, що справді сього роду **„жовнярі чести" з петлюрівської армії, які,** як ми про це доносимо на инші місці, **опинились тепер в Галичині, в товаристві польських вербункових старшин волочаться по Станиславівщині і сумежних повітах, де в підступний спосіб стягають наших селян в польсько-петлюрівські ряди.**

Довідуємось також, що полосу між Збручем і Стрипою віддали Поляки петлюрівським частинам у військову окупацію, **де вони терором приневолюють наших селян вступати у ряди польсько-петлюрівського війска.**

Українська інтеліґенція в Галичині безсильна, бо кожда спроба опозиційного виступу карається негайними арештами.

Таким отже способом петлюрівські емісарі заставляють наше населенне своїми грудьми і своєю кровю боронити польських імперіялістичних розбишак перед наступаючою карою.

І все те, тісамі панове, які устами свого вожака вже давно зреклися нашої землі на річ Польщі.

Отсе поведенне таке гидке, таке погане і таке цинічне, що навіть у найсупокійнішої людини мусить на його спогад скипіти кров у жилах.

Яким правом — питаємо — робить це Петлюра і його прислужники? Засъ їм до нашої землі і до нашого населення! Коли хочуть боротися поруч Польщі, мають на це доволі місця на цілім фронті. Там можуть діяти, що їм завгодно. Тільки геть з ними з нашої бідної і нещасної країни! Геть зі знаругою над нашими святими почуваннями!...

Тому без сумніву будемо висловом до глибини зраненої нашої опінії там в краю і тут на еміґрації, коли віднесемося до єдино управнених в цій справі представників нашого уряду з домаганнем, аби вони проти цего нечуваного в своїй безсоромности і безправстві вчинку Петлюри перед цілим культурним світом запротестували. Посідаємо до цего виразне уповажнення від наших рідних в краю.

А одночасно звертаємося з горячим проханнєм до цих наших братів Придніпрянців, які здають собі бодай приблизно справу з того, які страшні наслідки подібне поступованне петлюрівських самозванців може для нашого будучого співжиття мати, аби вони і від себе підняли голос та не дозволили, щоби серед найширших кругів нашого громадянства в Галичині повстало переконаннє, що за Петлюрою стоять якінебудь більші ґрупи. Ми так не думаємо і навіть в цій траґічній для нас хвилині цілим серцем стоїмо за нашими братами, яких положеннє є нашим положеннєм, їх муки і біль — є нашими спільними муками і болем.

Але нехай навіть і відносно найменьших підозрінь не впаде яканебудь тінь на наші теперішні будучі взаємини!...

СВОЇ ПРО СВОЇХ.

Як звісно, пан Січинський заложив, а потім з паном Цеглинським „провадив" довший час українську соціялістичну партію в Злучених Державах. Навіть оба були редакторами орґану тої партії, що появлялася певний час в Кліленд, Огайо, під назвою „Робітник". Але коли та партія збольшевичилась, вони оба відстали від неї, а остались в „меньшевиках". Тоді пан Січинський писав в „Народній Волі", що волі народови не можна здобувати в такий острий спосіб як се зробили большевики, а пан Цеглинський також потрохи підтрублював в протибольшевицьку трубу, а притім працював в бюрі воєнної пропаґанди пана Джорджа Кріла, обслугуючи його „український відділ". (Пан Кріл навіть подає імя пана Цеглинського разом з іменами своїх підчинених, вишуканих споміж инших народностий, у своїй книжці п. з. „Як ми адвертайзмували Америку", якій відповідають американські ґазети, що дуже погано).

Значить, українські соціялісти повинні би бути вдячні основателям і вождам своєї партії, але вони не є. Найгірше закидають своїм першим вождам, що вони покумались були з польською буржуазією у Вашінґтоні, а українських соціялістів кинули.

Покумались не покумались, кинули чи ні, — але всетаки зі сторони большевиків є невдячність в сторону панів Січинського і Цеглинського.

Ось-що пише тепер большевицька ґазета „У. Щ. Вісти" про обох панів, Січинського і Цеглинського:

Звісні крикуни, — політичні близнята — **Мирослав Січинський і Микола Цеглинський,** — „прибули з Америки до Відня", як оповіщає старокраєва преса. Наробили досить зла серед української еміґрації в Америці, продали в Філядельфії Україну з майном і душами аліянтським імперіялістам, порачкували по вашінґтонських урядових інституціях, погостили у Бачинського поки було за що, а тепер помандрували до Відня, до того осередку теплого гнізда української контр-революції.

Без сумніву, що робітники в старім краю так же привитають їх, як витали тут в Америці. Їхня тутешня злочинна робота досить звісна робітникам і в старім краю.

Чи не є се чорна невдячність?

АРЕШТИ НА ХОЛМЩИНІ.

Як доносить холмське „Наше Життя" з дня 18. липня, на Холмщині починаються нові арешти українських громадян. „Наше Життя" подає назвиска й місцевости, в яких переведено арештування українських громадян на донос вшехполяків.

Супроти сего „Наше Життя" в статті „На сумну тему" пише:

„В останні дні по нашому місту розійшлися уперті чутки про інтернування місцевих українських громадянських діячів. Малосяби вивезти їх як небезпечних для републики людий і засадити за дріт.

По старій славнозвісній доріжці!

Не маємо ніяких причин замовчувати сей факт, а рівнож і легковажити його.

Минулого року теж на переднівку були таж історія. За чутками пішли масові арешти всіх більш менш визначних Українців. Їх протримали значний час без ніякої вини, а поводом арешту мав служити „одвет за пршешлядованя болшевіскле в Росиі". „Одвет" сей робився не на кім иншім, а на громадянах української народности після соймових ухвал о громадянстві і численних декларацій правительства про традиційну польську торерацію.

Очевидно, певним колам місцевих панів не зрозуміти ваги сучасного моменту коли замісць сіяти рознь і ненависть між населенням, треба зосередити всі стремління на те, аби всі живі сили громадянства сполучити.

Як колись, за часів царату, замісць творчої праці і справлення зроблених помилок, в тяжкий момент для держави, ріжні панські прихлебателі, причину хвилевої тяжкої ситуації бачуть в „крамолі". Колись сю крамолу московські пани бачили в Жидах. „Жидовская опасность" і во сні снилася російським ура патріотам. Тепер сю небезпеку молодий польський шовінізм на місцевому ґрунті бачить в Українцям.

Нас провокують в очередний раз. Комусь потрібно, щоби ми знову підгодували тюремних вошей і збільшили своїми тілами, ще на кілька могілок жертви чоловіконенависти; очевидно ще мало їх.

І чого їм треба? Ми не є пришельці. Ми живемо на потом облитій і мозольною працею зробленій батьківщині.

Нехай панує чорна сила, та ми не згодимося на те, щоби нас трактували як громадян підліщого татунку. Всякі репресії не до цілі. Наша діяльність не є противодержавною діяльністю, тільки помагання мінімальних своїх справ і боротьба за людське істнування".

З ДІЯЛЬНОСТИ „ПРОСВІТИ" В УЖГОРОДІ.

При товаристві „Просвіта" в Ужгороді повстала музейна і бібліотечна комісія, якої завданнєм збирати все, що складається на живий образ нашого народу, його минувшину, культуру, духову творчість та його теперішні змагання до державної независимости. Ся комісія просить:

а) присилати їй по два примірники всіх видавництв від початку,

б) вписати її між ті інституті, яким постійно мається засилати всі пізнійші видавництва,

в) присилати їй документи, знимки, історичні портрети (з написами коли зняті, кого представляють) як і все, що має музейну і бібліоґрафічну вартість,

г) присилати їй чужинецьку пресу, яка поміщує статті або розвідки про українське життя взагалі, або про Підкарпатську Україну з окрема.

Адреса: Музейна і бібліотечна Комісія Т-ва „Просвіта" в Ужгороді, монастир оо. Василіян.

(Чехословацька Республика Підкарпатська Україна).

ОСТАННІ ХВИЛІ ПОЛЬЩІ НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ.

Польський відворот з Києва.

Тому, що червона кавалерійська армія ґен. Мамонтова, якою доводить Буденний, розбила Поляків за Дніпром, Поляки почали дня 7. червня с. р. наглу евакуацію Києва. Дня 8. червня с. р. зелізнича лінія між Києвом а Фастовом була вже перервана і Полякам осталася одинока дорога до втечі через Коростень. В самім Києві і околиці на північ від Києва була розложена III. польська армія ґен. Ридза Сміглого, яка серед страшної паніки в Києві не забула грабити, палити і мордувати. Вже тиждень перед предвидженим відворотом вивезли Поляки всі запаси з маґазинів професіонального союза. Ті запаси уважали Поляки за воєнну добичу, відібрану у нещасних київських робітників. Вартість вивезених середників поживи подають на 50,000.000 рублів; робітництво остало без хліба.

Дня 8. червня с. р. запалили Поляки бібліотеку Просвіти, будинок Городської Думи на Хрещатику, ушкодили сильно динамітом Софійський Собор, а цілком розбили Собор Володимира. Польський ґен. Ридз-Сміглий дав приказ послідній стежі, яка остала в Києві, нищити і палити що тільки дасться. Наслідком сего ті послушні оборонці культури спалили около 30 важнійших державних будівель. Мешканців заставляли силою виїздити з Києва, а хто не хотів, розстрілювали як большевика. Дня 9. червня с. р. розбили Поляки динамітом всі три міські водопроводи і електровню, того самого дня вечером роздався страшний гук в Києві, — се польські оборонці висадили у воздух всі три мости на Дніпрі. Оправдування Поляків буцім-то зрив мостів наступив зі стратеґічних оглядів є безпідставне, тому, бо від сторони Дніпра на Поляків ніхто не налягав. Щойно дня 15. червня, коли Поляки були вже над рікою Тетеревом, переправилася із-за Дніпра 12-та совітська армія через понтонові мости. Також дня 9. червня запалили Поляки київський двірець. На другий день дня 10. червня представляв Київ страшну картину. Всюди було видно сліди польської культури, вікна майже всі повибивані, маґазини ограблені, на кождій вулиці лежали десятки трупів цивільного населення Києва української і жидівської національности. Люде ховалися немов розполохані вовками вівці. Над вечером дня 10. червня надтягнула до Києва зі сторони Мотовилівки сильна кавалерійська стежа Буденного. Населення плакало з радости, побачивши своїх Донських і Кубанських козаків та запитувало, чому так довго дозволяли звірському Ляхови знущатися над Києвом. Кілька тисяч Киян затягнулося сейчас в ряди червоної армії.

Відворот на Поділлю.

Поміж зелізничними лініями Жмеринка — Проскурів і Козятин — Бердичів оперували польські ґрупи ґенерала Іващкевича і Лістовського. Ті армії старалися здержати похід кавалерії Буденного, однак кавалерія передіставшися на зади вище згаданих польських армій їх цілковито окружила та з цілим добутком полонила. Сам Іващкевич і Лістовський втекли перебрані в цивільну одежу. Обох тих ґенералів звільнив Пілсудський зі становища командантів. Коли се дійшло до відома 6-тої польської армії, яка становила фронт від Дністра до зелізничої лінії Жмеринка — Проскурів, почалася серед польських війск масова дезерція. Дезертирували нараз цілі полки, дезертири забирали у селян весь скот, коні з возами і взагалі все, що попало під руки. Мешканці Поділля підняли повстання проти польських грабіжників, почалася формальна війна між цивільним населенням а узброєними бандами польських дезертирів. В самім Камінці розстріляли Поляки 370 селян за участь в повстанню. Сю грабіж заслонював від сходу своїми військами український полк. Удовиченко і ґен. Павленко, які здержували 60-ту совітську дивізію, що посувалася горі Дністром.

Положення у Східній Галичині.

Ціла Східна Галичина зароїлася від польських дезертирів. Дезертири ідуть днями і ночами, полями і дорогами, одинцем і великими гуртками, узброєні і без зброї. Селян стараються і розброювати польських дезертирів, які йдучи узброєні немилосердно грабують. Жандармерія і другі власти є супроти розбитих польських війск безсильні. Головними шляхами: Борщів, Чортків, Теребовля, Козова і Бережани переходять денно тисячі штук худоби, забраної на силу на Поділлю і у Східній Галичині. За найменший виступ проти польських дезертирів стягають вони від селян контрибуцію; всю інтеліґенцію, яка ще осталася забирють Поляки зі собою і хиба лише за великим грошевим викупом випускають, причім однак другі знова забирають. Заведено у всіх прифронтових повітах наглі військові суди, які можуть виконувати свої вироки безапеляційно. До видавання вироків мають право навіть найнищі орґани. Селяне з великою нетерплячкою ждуть на прихід большевиків. Всюди роздаються страшні нарікання на Петлюру.

До пресового бюра в Чернівцях наспіла вредаґована на Поділлю молитва до батька Петлюри. ся молитва звучить ось як: „Отче наш Пек..........люро; Иже єси в Польщі; Да проклятe будет імя твоє; І не прийде царствіє твоє; Да не будет воля твоя на Україні але в Польщі; Їш наш хліб неслушно; А зрабовані державні гроші віддайже нам днесь; І остави нам нашу Україну, яко же і ми оставляємо тебе Полякам; І не веди нам більше Поляків на Україну; Сиди собі в лукавого Ляха; Амінь".

З сего можна видити і пізнати, яка велика популярність Петлюри на Україні.

(Укр. Прапор").

НАУКА У ВІЙСКОВОМУ ТАБОРІ.

В українському таборі в Німецькому Яблонному, в Чехословаччині, відбувся іспит зрілости в присутности комісії, в склад якої входили наші старшини-професори і під проводом делеґата чеського міністерства народньої освіти д-ра Йосифа Фольпрехта. Свідоцтво зрілости одержало 33 Стрільців. Також покінчилися з дуже гарним успіхом курси для неграмотних і то курс пор. Кривого — 55 учасників; курс хор. Васьківського 39 учасників; і курс II. степені чет. Дучимінського з 57 учасниками. Розписано новий почтово-телеґрафічний курс, який має на меті вишколити охочих до почтово-телеґрафічного діла на будучих урядників і підурядників. Чеська влада пійшла на зустріч ініціяторам сього курсу і віддала потрібну скількість до науки телеґрафічних апаратів, реле, ключів, батерій, друків і книжок. Також відбувається курс стенеґрафії і англійської мови.

З ЦЕРКОВНИХ СПРАВ В ГАЛИЧИНІ.

З львівської А-епархії.

Митрополит іменував о. мітрата Ал. Бачинського архидияконом і деканом капітули, о. прелата Т. Войнаровського кустосом капітули, о. пралата А. Пясецького схолястиком капітули, а о. крилошанина Б. Куницького канцлером капітули.

Душпастирські посади отримали оо.: Михайло Майорчак сотрудн. в Калуши, Теофіль Прийма ex curr. зав. в Ліщині, Олександер Виханський заст. пар. в Гуменци, Теодор Кутний зав. в Черниховцях, Дмитро Паляниця завід. в Покропивній, Евген Мацелюх завід. в Шляхтинцях, Василь Кузьма завід. в Янові к. Теребовлі, Антін Федорук завід. ex curr. в Черници, Григорій Островський завід. ex curr. в Турі вел., Никола Притуляк завід. в Ракові, Лев Кедринський завід. в Горпині, Мартин Балюта ex curr. сотр. в Попівцях, Зиновій Кузьмович завід. в Лавочнім, Корнило Куницький завід. в Бруховичах, Николай Бріль завід. в Івачові, Ярослав Гургула ex curr. завід. в Дубовици, Василь Полипчук на Любщу, Юліян Бароновський на Дарахів, Петро Казанівський на Студінку, Евген Чубатий на Сваричів, Іван Павлусевич на Довгу войн., Йосиф Ганкевич на Денисів, Григорій Залуцький на Куропатники (береж.), Михайло Бутринський на Залізці нові, Мартин Балюта на Ясенів, Петро Стернюк на Гошів, Корнилій Загайкевич на Синьків, Омелян Калинюк на Барилів, а Денис Теліщук на Хмелиська.

Канонічну інституцію отримали оо.: Ігнатій Плешкевич на пароха в Добростанах, Димитрий Шуль в Вілці, Семен Іванчук в Козовій, Омелян Крвавич в Отиневичах, Петро Пилипець в Германові, Василь Стадник в Ілавчу, Петро Гарасимів в Поникoвици мал., Йосиф Леміщук в Миколаєві, Юліян М. Бачинський в Великополи, Іван Давидович в Болехові, Іляріон Фенчинський в Голосковичах, Николай Демчинський в Бродах, Петро Ґелз в Лукавици нижн., Теодозій Кудрик в Рогатині, Маріян Волошинський в Глещаві, Михайло Рибовський в Жидачеві, Стефан Тесля в Новім Селі, Степан Головацький в Соколівці (Бобр.), Дмитро Сеньківський в Доброводах, Дмитро Мигоцький в Шибалині, Антін Содомора на Боків, Никола Клиновський на Липовицю.

Делеґатами до шкільних окружних рад іменовані оо.: радн. М. К. Дамян Лопатинський до Львівської — заміської, крилош. Богдан Кордуба до Бережанської, дек. Микола Стисловський до Бобрецької.

До Станисл. Епархії відпущений: о. Александер Роснецький.

ДЕЩО ПРО ГАЛИЦЬКИХ УКРАЇНСЬКИХ СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТІВ

(З віденського „Укр. Прапора").

Від моменту переїзду Петлюри до Варшави при кінці минувшого року, галицькі соц.-дем. обняли роль патронів і посередників при заключенню польсько-українського договору: Туди зачали зїздитися один провідник за другим. Перший прибув пан **Микола Ганкевич,** який і став хрестним батьком останного акту Петлюри. За ним прибув пан **др. Лев Ганкевич,** який в своїм органі „Вперед", одержавши величезну грошеву суму (за яку купив три камениці у Львові при ул. Оссолинських), обняв провід в пресовій пропаганді в краю на користь сеї акції. І хто уважно читав львівський „Вперед" за останного пів року, той знає, як консеквентно, як спритно і як завзято вивязувався він зі своєї завдачі. Далі прибув правно-державний експерт і „теоретик" наших соц.-дем., пан **др. Володимир Старосольський,** тоді ще активний тов. мін. зак. справ Лівицького в кабінеті Петлюри. Задача пана Старосольського лежала у правнім сформулуванню точок договору, що він і доконав та опісля виїхав до Відня, аби для сеї цілм „обробити" еміґрацію. **Невважаючи на проголошенне акту Лівицького, пан Старосольський зі свого становища не зрезиґнував ані публично акту ніде не наля́тнував.** Відомі н. пр. його „відчити" на політичних сходинах українських діячів у Відні. За ним прибув до Варшави ще один люмінар: ославлений міністер **Осип Безпалко.** Сей пан вже не дивився на жадні огляди. У Відні він цілком отверто аґітував за польською згодою і став потім, коли Петлюра підписав відомий договір здачі — міністром для земельних справ в його кабінеті, що, мі жинщими, „Вперед" вважав за величезний політичний здобуток для нас. Екзекутива соц.-дем. партії Галичини і Буковини пана Безпалка не потягнула за його участь в кабінеті до жадної відповідальности, чим мовчки заапробувала сей його крок. Рівночасно у Відні, ще один стовп соц.-дем. партії — пан **Семен Вітик** назверх нібито вів опозицію, але на ділі попирав в своїй „Боротьбі" політику „уряду" та розійшовся з ним щойно в останніх тижнях, коли показалося, що комбінація з Польщею впала. Пан Вітик нагло скочив у бік большевиків, (яких досі поборював) та зачав промощувати шлях славним „директорам" до них. Пан Вітик стояв в найтіснійших зносинах з урядом, побирав від него на свої „акції" гроші і т. п.

В той спосіб ми маємо тут коротенький образ діяльности, буквально всіх лідерів нашої соц.-дем. Бо ще останний її провідник, голова партії **пан Володимир Темницький,** за поданий час сидів тихо. Чому? Про се промовисто говорять аннали минулорічної нашої закордонної політики. **Пан Темницький став, як відомо, міністром припадково. Партійні товариші з Приднiпрянщини думали не про Володимира, тільки про Мільона Темницького, його брата, якого знали з діяльности в Одесі, де Мільон Темницький помер в 1918 р. на тиф. Пан Володимир Темницький став отже міністром зак. справ, — не смійтесь! — через помилку!** Своє призначенне взяв він дуже серіозно і буквально, бо виїхав до Відня, де і урядував, показуючи тим, що є дійсним „закордонним" міністром. **Як він „урядував", як господарив державними грішми, про се нехай скажуть инші, що сю справу ліпше знають, як ми.** Досить, що недовго, перед минулорічною катастрофою, пан Темницький поїхав у Камінець. Там і застали його Поляки. Дивним дивом — Поляки, які н. пр. нашого секретаря для земельних справ Мартинця — замордували, а кидали до тюрем всіх без виїму українських інтелігентів з Галичини, панови Темницькому не зробили нічого злого. І пан Темницький переїхав найспокійнійше до Устя зел. над Дніпром, де й замешкав у своєї рідні, доживаючи — як думалось — свого політичного віку і гроший. Але в нас політики безсмертні. В нас ніхто не може скомпромітуватись. Найбільші політичні злочинці в нас через ніч роблять скоки від одного екстрему у другий, аби тільки удержатися на поверхні. Отож і пан Темницький віджив і в характері голови партії прибув до Львова на зїзд гал. соц.-дем., який відбувся дня 3. і 4. липня. В ч. 156 „Впереду" є зміст програмової промови пана Темницького про сучасне політичне положенне. Шкода що недостача місця не дозволює нам критично розібрати сеї одинокої у своїм роді політичної заяви. Зате цікавий такий уступ: **„Акт польсько-української угоди для нас другорядної ваги,** хоч як се велика для нас „жертва". Очевидно — **для галицьких соц.-дем. видача наших західних окраїн Польщі річ „другорядної ваги", бо для них важнійша н. пр. справа приязни з польськими соціял-патріотами в роді Дашинських і Ліберманів, чим добро українського народу і українськоог селянства у Східній Галичині.** Сю програмову тезу наших соціялістів український народ пригадає собі в слушний час.

Про сам хід нарад конґресу находимо цікаві подробиці в львівській пресі. І так доносять часописи, що пана **Миколу Ганкевича привитав конґрес бурею окликів обурення, епітетами в роді: „зрадник, запродав Східну Галичину Полякам і т. д.". Значить: — серед робітництва пробудився здоровий національний розум, який відвертається від своїх дотеперішних провідників. Не можна забувати, що край живе під ворожою польской окупацією та що всяка свобідна, національна і ворожа Польщі політична думка — здавлена. Та вона пробудиться і відживе при проґнанню Польщі з наших земель. Тоді прийде і остаточна розплата з панами Темницькими, Ганкевичами і Безпалками.**

Одержавши міліонові фонди з державної скарбниці на свої партійні цілм (не дармо пан Темницький як міністер „диспонував" 50 міліонами корон і одночасно є голова партії), наші соціялісти пустилися на аґітацію між селянством. Їх орган „Земля і Воля" має на оці притягання селянства до себе. **Та зїзд показав, що серед селянства в Галичині партія соц.-дем. ніякого впливу не має. Селянських представників на зїзді не було.** Загалом — самі польські часописи з очевидним смутком признають, що соціялісти являються в нас партією кількох крикливих і нерозбірчивих генералів без війска.

Останний зїзд мав, між иншими, на цілм офіціяльно проголосити порванне звязків з українським національним табором в Галичині. Нема чого й богато запевнювати, що таке порванне — національного табору не тільки не залякує, але під богатьома оглядами являється для него ще річю дуже пожаданою. Вона плятформі кооперації, найбільші особисті зиски тягнули саме панове лідери теперішної гал. соц.-демократії. Перед війною така кооперація на нашім ґрунті була злишна, бо кожді вибори — до сойму, до парляменту чи до инших установ показували ясно немов на долони, що пан Ганкевич, ні пан Темницький не є жадним політичним чинником, з яким требаби числитися. В 1907-ім році увійшло до парляменту 2 соціялістів (Остапчук зі Збаращини і Вітик з Дрогобиччини), в 1911-ім році лише 1 (Вітик). І то вийшов Вітик послом завдяки голосам чужих нам по національности бориславських робітників і завдяки своїй нечувано брутальній аґітації, яка з огляду на звісну галицьку виборчу ординацію довела до втрати певного для нас другого мандату в сім окрузі на річ Поляків. Сам Вітик за час другого свого послування цілковито розійшовся зі своїми партійними товаришами (діло було в грошевих „неправильностях") так, що значінне сеї партії зійшло в нашому поітичному життю майже до зера.

Щойно вибух світової війни поставив сих людий, головно з — особистого становища, на ноги. Пан Вітик, як се ми виказали відомим вірнопідданчим його документом, заспівав що сила на габсбурську ноту. Пан Василько простягнув над ним зараз свої опікунчі крила. Для оборони наших загрожених прав і для ведення одноцільної політики в рамах австрійської держави — повстала Загальна Українська Національна Рада. До сеї Ради крім соймових і парляментарних послів увійшли також представники партій, в тім числі і соціялістичної. Огляд на добро цілої нашої справи казав нам дивитися через пальці на справжну пропорцію сил, як вона виявилася підчас ріжних виборів. Треба було єднатися, не розбивати своїх слабих засобів і тому панове Темницькі, Ганкевичі, Резпалки і прочі нечисленні провідники партії, саме тому, що поза собою ніякої конкуренції не мали, що самі і становили партію — всі без виїму відразу дірвалися влади і політичного проводу. Як і де та в якім дусі вони її виконували, про се знають всі дуже добре. Так продовжувалася справа аж до кінця війни з тою тільки ріжницею, що з бігом часу самодурство і апетити тих панів зросли до фантастичних розмірів. Доволі сказати, що н. пр. після вибуху нашого перевороту у Львові в осени 1918-го року, пан Лев Ганкевич став товаришем голови львівської делеґації Української Національної Ради, а після заняття Львова Поляками — фактичним провідником нашої політики по тім боці фронту. Були заходи відновити „Діло" або який другий наш часопис. Поляки з початку противилися, а потім ставляли умову, щоби часопис був друкований по половині латинськими і нашими буквами. Ясна річ, що на таку понижуючу нашу національну честь умову, національний табор не міг згодитися. Але пан Ганкевич згодився і зачав видавати „Вперед", за що — впрочім — львівським соціялістам ні тоді, ні тепер ніхто не робить жадних замітів, так, як кождий розумів, що се є політично-національне конечне лихо. „Вперед всі вважали за загально-національний орган, чого доказом, що в нім писали здебільшого люде, що не є соціялістами, бо навіть оголосив в нім свій відомий отвертий лист Митрополит Шептицький. Та це те думали панове Ганкевичі і тов. Під національною формою вони старалися збити свій партійний капітал та незабаром, коли їм здавалося, що вже добре сидять на сідлі — бундючно проголосили, що порivають всякі звязки з національним табором.

Одночасно панове Вітик, Старосольський, Ганкевич, Безпалко, Темницький, Юліян Бачинський, Володимир Левицький і прочая і прочая зачали завдяки спеціяльному укладови партійних відносин на Придніпрянщині, грати передову роль і в політиці уряду Великої України. Як і з яким результатом, нехай судять наші братя. Кульмінаційною точкою сеї сумної ери в нашому державному життю було панування фірми Темницький-Безпалко-Вітик-Ганкевич. Сьогодні наступив крах на цілій лінії. І звідси походять пристальні проби ратуватися за всяку ціну — шляхом резолюцій, деклярацій, полемічних статий, мирових оферт і т. п. Усе річи, що коли їх зібрати разом, дають образ цілковитої політичної безпутиці, повного хаосу в головах сих дрібних і смішних людий.

Для національного табору вельми пожадана реальна спроба сил на місцевому ґрунті. Вона без сумніву скінчиться основною поражкою сеї малої але дуже галасливої політичної ґрупи. Зі загально-національного становища з того вийде тільки користь. І щойно зведена до скромних границь відповідно до наших обставин, вічно з національним батогом над головою — буде могла відіграти партія гал. соц.-дем. в нашому життю певну роль шляхом освідомлюючої орґанізаційної праці серед робітництва по нечисленних містах Галичини. Та умовою і сеї праці мусить бути ґрунтовна зміна в провідниках, заступлення теперішних одиниць з невеликим інтелектом і ще з меншим характером—другими.

Але край, з яким удержуємо найтіснійші звязки, і який тут через нас говорить, не думає, щоби се так скоро могло статися. Практика вчить, що принцип судорожного держаня себе при владі, все в публичному життю дуже сильний. І тому ще поки теперішні відносини не зміняться, прийдеться супроти панів Ганкевичів і Темницьких стояти, на загал, на становищі дефензиви. На справедливий порахунок, як сказано, ще не пора. Але він прийде і ніхто його так дуже не бажає, як ми.

РЕКОРДОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАР. СОЮЗА

за місяць липень 1920 р.

НОВОПРИСТУПИВШІ ЧЛЕНИ:

В. 1. Малиняк Волтер.
В. 7. Присяжна Анастазія.
В. 9. Стиранка Антін.
В. 18. Маційовський Г. Іван, Смериканич Анна.
В. 38. Халянич Василь, Халянич Ева.
В. [illegible] Мельник Стефан.
В. [illegible] Городиска Анна.
В. 47. Келий В. Стефан.
В. 55. Ліщинський Ізидор.
В. 61. Пилип Григорій, Чудинський Николай.
В. 64. Сайдак Антін, Ількович Іван.
В. 65. Шмайдій Михайло, Бобак Юрій.
В. 67. Концевич Андрій.
В. 69. Ковбасник Николай.
В. 86. Жінський Михайло.
В. 95. Клим Луць.
В. 96. Василик Дмитро.
В. 109. Богда Йосиф, Ґрабовський Франко.
В. 114. Гінько Николай.
В. 128. Крупяник Онуфер.
В. 131. Лавринчук Андрій.
В. 135. Вишньовський Юрій.
В. 170. Савчук Василь.
В. 196. Заруба Михайло.
В. 205. Мороз Василь.
В. 212. Фрей Матрона.
В. 213. Дейнека Андрій.
В. 229. Брик Марія.
В. 237. Ковальська Анна.
В. 241. Мельник Йосиф.
В. 276. Малиняк Анна.
В. 295. о. Стефан Маланяк, Огар Петро.
В. 354. Качмар Стефан.
В. 355. Турецький Павло.
В. 373. Сафська Анна, Калиняк Марія, Василько Агнеса.
В. 369. Шевчук Василіна, Шевчук Ілько.
В. 400. Пісоцький Олекса.

ЧЛЕНИ НАНОВО ПРИНЯТІ.

В. 14. Ґонтарюк Іван.
В. 20. Чайковський Іван, Качмар Ст.
В. 36. Стрилець Анна, Ґіль Марія.
В. 37. Могила Катерина.
В. 44. Потіха Олекса.
В. 45. Воробець Мартин.
В. 58. Кузьо Олекса, Кулик Николай, Кулик Марія.
В. 59. Венгринович Володимир, Шмігельський Симон, Венгринович Зофія, Шмігельська Наталка.
В. 61. Філевич Михайло, Кархут Дм.
В. 75. Блащук Андр., Ярема Онуфер.
В. 81. Дурдела Евстахій.
В. 97. Вульчин Василь.
В. 103. Кущаковський Антін.
В. 104. Торбин Михайло.
В. 109. Скильчак Андрій.
В. 112. Войнаровська Павлина, Папа Марія, Секела Анна.
В. 117. Чистух Ольга, Ґнутковський Михайло, Кароль Николай, Бодйар Петро.
В. 124. Явний Петро.
В. 128. Зазуля Ева, Зазуля Онуфрій.
В. 134. Маркусь Анна, Оріщак Зофія, Козак Павлина.
В. 142. Янчишин Йосиф, Кольба Каспер.
В. 152. Горматюк Антін.
В. 170. Рудак Пелеґій.
В. 175. Ґрошко Антін.
В. 178. о. Іван Захарко, Стефик Марія.
В. 183. Асафайло Мих., Грицик Вас.
В. 193. Шевчук Ілько, Шевчук Зофія, Микитюк Теодор, Микитюк Юлія.
В. 211. Олійник Николай.
В. 217. Череватий Николай, Антошків Никола.
В. 218. Лесюк Іван.
В. 221. Паславський Дмитро, Савка Ілія.
В. 229. Славський Александер.
В. 239. Береза Іван, Ухнят Теодор.
В. 248. Якимчук Василь.
В. 263. Тисьончний Симон.
В. 292. Марусин Іван, Коваль Текля.
В. 301. Мотлюк Симон, Рибак Марія.
В. 316. Чорний Григорій, Дорофей Михайло, Піндур Теодор, Паснак Іван.
В. 324. Черкас Михайло.
В. 354. Жесько Василь.
В. 363. Кліщ Николай, Кліщ Анастазія, Луцишин Іван. Підскальний Мих.
В. 369. Бендза Василь.
В. 384. Подоля Николай.
В. 388. Дощак Василь, Іванців Дмитро, Тершавський Михайло, Мельник Сень, Нікляш Яків.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ КАРТАМИ (ЛИСТАМИ).

В. 3. Ґелей Михайло.
В. 20. Люлька Михайло.
В. 34. Дудяк Ілія, Лозинський Василь, Паламар Михайло, Паламар Марія, Тузинський Василь, Фурдин Бенедикт, Фурдин Марія, Лозинська Катерина, Пішко Стефан, Решетар Петро, Тузинський Теодор, Тузинська Катерина.
В. 50. Ґолдак Василь.
В. 59. Ганич Николай.
В. 78. Фіняк Яків.
В. 96. Павлюк Олена, Павлюк Вас.
В. 100. Заготинець Йосиф.
В. 108. Павлушька Марія.
В. 110. Білик Лев.
В. 112. Купницька Марцеля.
В. 121. Баран Данило, Баран Анна.
В. 131. Сенів Данило.
В. 133. Грицай Іван.
В. 149. Дривецький Николай.
В. 165. Нісевич Іван.
В. 175. Шеремета Василь.
В. 181. Сусла Петро.
В. 198. Потітинський Даниїл.
В. 199. Хорт Семен.
В. 217. Петрів Петро.
В. 218. Падучак Григорій.
В. 221. Шпікула Ілія.
В. 222. Шеремета Юрій.
В. 245. Масляк Іван.
В. 270. Стегницький Максим.
В. 321. Белюх Григорій.
В. 338. Сивик Василь, Сивик Марія.
В. 363. Челядин Теодор.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ АБО ВИКЛЮЧЕНІ ЗА НЕПЛАЧЕНЄ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК.

В. 3. Матлаґа Стефан.
В. 4. Вацлавський Йосиф.
В. 8. Сербай Федько.
В. 11. Маслій Дмитро.
В. 20. Куршак Петро, Лехкун Дмитро, Мосич Василь, Туркевич Володислав, Бочкур Теодор, Киршак Павлина.
В. 27. Миґдаль Никола, Лічик Андр.
В. 36. Боса Паранька, Цимбаліста Катерина.
В. 37. Марунчак Анна, Пришляк Анна.
В. 42. Жеруха Олекса.
В. 44. Домашіц Франко, Хома Дамян, Дробат Іван, Ковалишин Мих.
В. 46. Туранський Пантелемон.
В. 49. Думанський Петро, Липка Яків.
В. 57. Жмурко Никола, Жмурко Матильда.
В. 59. Галькевич Михайло.
В. 62. Котило Антін.
В. 63. Рудавський Николай.
В. 64. Луб Юрій.
В. 65. Драбик Симон, Андрійців Михайло. Зуб Іван.
В. 66. Сенчак Семен, Вікай Марія.
В. 70. Боднарчук Іван, Чосник Теодор, Панчишин Теодор.
В. 72. Байорек Петро.
В. 74. Олійник Никола.
В. 78. Бончак Андрій, Гурняк Іґнац, Миндзик Юрій, Бончак Антоніна.
В. 83. Горобйовський Михайло.
В. 87. Юґас Михайло.
В. 93. Бабій Дмитро, Походжай Петро.
В. 96. Поливка Михайло, Махняк Ст., Шустакевич Данило.
В. 99. Дрозд Анастазія, Музика Анна.
В. 100. Крушинський Николай.
В. 105. Фучко Теодор.
В. 107. Процаник Никола.
В. 109. Ґалайда Петро, мол., Ґрадек Войтіх.
В. 111. Махник Анд., Махник Текля.
В. 112. Іванишин Анастазія, Стребицька Антонія.
В. 121. Вітка Теодор, Сохан Йосиф, Єднак Василь.
В. 133. Чорномаз Володимир, Постол Іван, Романич Андрій, Бурда Марія, Телевяк Павло.
В. 136. Платок Мих., Тимчук Мих.
В. 137. Терлецький Стефан, Терлецький Іван.
В. 138. Бушник Анна.
В. 139. Гуцуляк Григорій, Рудий Павло, Волошин Михайло.
В. 142. Кохан Прокіп.
В. 146. Прибила Юстина, Прибила Антін.
В. 147. Седорак Олекса.
В. 149. Пасечник Дмитро, Пасечник Марія.
В. 150. Щербан Николай.
В. 151. Хомик Ксеня.
В. 155. Нахай Василь.
В. 156. Саїдло Петро.
В. 161. Фик Михайло.
В. 162. Пенцак Адольф.
В. 170. Горечко Павло, Горечко Петро, Горечко Анна, Орлян Фелікс, Мегец Дмитро, Цаповський Михайло.
В. 171. Беля Стефан, Чупкевич Станислав, Яцишин Николай.
В. 175. Копій Яків, Полюляк Михаїл, Згода Михаїл, Ванюґа Андрій, Ягніщак Михайло.
В. 178. Мудрик Йосиф.
В. 179. Івасюта Стефан.
В. 183. Дубей Теодор.
В. 193. Мотика Андрій.
В. 194. Романюк Василь, Люлюк Йосиф.
В. 195. Бибиль Дмитро.
В. 201. Данилів Стефан, Лектей Павло, Мельник Теодор, Лебовицький Григорій, Маслій Василь.
В. 203. Мойсей Василь, Мойсей Марія.
В. 206. Олійник Павло.
В. 212. Канюк Анна.
В. 217. Андрейців Михайло, Ковба Василь, Синьдунь Николай.
В. 218. Кардаш Іван, Мулярчик Йосиф, Одвард Анна.
В. 219. Стахура Григорій, Агрес Никола.
В. 221. Савчук Володимир, Піндельський Іван, Піндельська Катерина, Воляник Николай, Крехович Іван, Березовський Антін, Березовська Марія, Стефанків Стефан, Олексій Григорій.
В. 223. Джуган Петро.
В. 225. Залокоцький Григорій.
В. 226. Міхаяко Петро.
В. 227. Рихиль Мих., Рихиль Христина.
В. 229. Нішевич Дмитро, Кухтік Михайло.
В. 230. Городиський Стефан, Тислицький Олекса, Тислицька Текля.
В. 233. Макар Павло.
В. 234. Ґерелюк Андрій, Горбатий Петро, Марунчак Петро, Олексюк Николай.
В. 235. Копина Анна.
В. 247. Марко Андрій, Марків Кирило, Марцинишин Никола, Івашко Вас.
В. 248. Гевчук Василь, Сивозяк Ник.
В. 251. Стрибицький Ілько.
В. 259. Патрун Іван.
В. 263. Ґіпчинський Йосиф, Мельник Іван, Гринчук Михайло.
В. 282. Масляк Григорій, Парибус Семко, Паньків Іван.
В. 283. Воробец Петро.
В. 288. Карпович Марія.
В. 295. Бандровський Іван, Губернич Іван.
В. 300. Гривняк Григорій, Кучма Іван, Ґриньків Павло, Козак Бенедикт, Клим Николай.
В. 301. Чорномаз Василь, Козира Адам, Кулич Семен, Лоханський Йосиф, Зінчук Яцко.
В. 308. Матвій Іван.
В. 318. Тхорик Марія.
В. 326. Сабат Кароль, Сабат Саломея, Шимайський Станислав, Кулик Франко, Кулик Анна.
В. 336. Корінь Никола.
В. 339. Бенкалович Параця.
В. 364. Балаєвич Тома.
В. 365. Чуляк Михайло.
В. 367. Бігун Николай, Бойчук Ілько. Бойчук Андрій, Тимків Василь.
В. 369. Малий Юрій, Жовнір Григорій, Квичола Теодор.
В. 384. Смолій Павло.
В. 388. Попіль Никола, Равлик Юрій, Білинський М. Іван.

ЧЛЕНИ ВЗЯВШІ ПЕРЕСТУПНІ КАРТИ (ЛИСТИ).

В. 2. Цап Петро.
В. 89. Ґолдак Василь.
В. 90. Зілинський Петро.
В. 91. Беркош Никита, Беркош Юрій.
В. 105. Кобза Михайло.
В. 120. Сивик Василь, Сивик Марія.
В. 127. Петрів Петро.
В. 153. Лівак Михайло.
В. 193. Шумейко Теодор, Шумейко Розалія.
В. 211. Стегницький Максим.
В. 229. Нісевич Іван.
В. 237. Масляк Іван.
В. 255. Крупницька Марцеля.
В. 276. Заготинець Йосиф.
В. 316. Бунда Михайло.
В. 396. Баран Данило, Баран Анна.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 28. Ковач Іван.
В. 29. Гулик Юлія.
В. 71. Русин Настя.
В. 94. Перейма Текля.
В. 102. Стрибицький Антін.
В. 104. Ваверчак Никола.
В. 122. Качалуба Никола.
В. 292. Струк Олекса.

У В А Г А,

котру кождий місцевий урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї стисло застосуватися.

Члени, оголошені в рекордовім звіті за місяць липень 1920 року яко суспендовані або виключені за неплаченнє місячних вкладок чи з иниших причин згідно зі статутом орґанізації, коли хотять і на далі бути членами У. Н. Союза, мусять зголоситися в протягу сего місяця (серпня) до своїх відділів і вписатися нанова, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників Як сего не зроблять до кінця серпня 1920 року, то в вересни 1920 р. мусять виповнити нові аплікації (просьби о принятте), коли хотять бути членами У. Н. Союза, подібно, як кождий новий кандидат. Ті знов члени котрі в місяцю липни 1920-го р. взяли переступні листи, а ще доси не зголосилися до якогось иншого правно істнуючого відділу У. Н. Союза, мають се зробити в місяцю серпни 1920 року, бо на другий місяць то є в вересни 1920 р. вичеркнеться їх з членів орґанізації, а тоді вони можуть бути приняті до У. Н. Союза тільки на підставі нових аплікацій (просьб о принятте).

ЗІСТАВЛЕНЄ.

В місяцю червни 1920 р. було членів в У. Н. Союзі	12.196
В місяцю липни принято нових членів до У. Н. Союза	47
В місяцю липни принято нанова в члени У. Н. Союза	82
В місяцю липни принято з переступними листами	43
В місяцю липни прийшло з инших кляс посмертного	9
Разом	12.377
В місяцю липни 1920 р. суспендовано за неплаченнє місячних вкладок до У. Н. С.	203
В місяцю липни взяли переступні листи	20
В місяцю липни померло	8
В місяцю липни відійшло до инших кляс посмертного	9
Разом	240
В місяцю липни 1920 р. У. Н. Союз числив членів після сімох кляс посмертного	12.137

ПІСЛЯ КЛЯС І СУМИ ОБЕЗПЕЧЕНЯ:

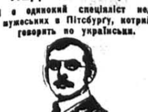
Кляса D $100	5
Кляса A $250	333
Кляса AA $500	4.505
Кляса B $750	303
Кляса C $1000	6.902
Кляса BB $1500	82
Кляса CC $2000	7
Разом	12.137

К. Кирчів, гол. предс. У. Н. С.,

Р. Слободян, гол. рек. секр. У. Н. С.

НЕДУГИ МУЩИН

Я є одинокий специяліст недуг мужеських в Пітсбургу, котрий говорить по українськи.

Найдовше істнуючий, найуспішнійший і заслугуючий на довіре специяліст недуг мужеських, котрий усе своє знане і довголітну практику віддає для услуги недужих.

DOCTOR LORENZ

II. поверх, фронт.

644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В Пятницї від 9. рано до 8 веч. В недїлї від 10. до 2.

SANTAL CAPSULES MIDY

МОЧОВІ ВІДХОДИ

реґулює в 24 ГОДИНАХ

Кожда пачка має напись з MIDY

Уникайте підробів

ПРАВДИВІ ВІДОМОСТИ З РІДНОГО КРАЮ ПОДАЮТЬ

КРАЄВІ ЧАСОПИСИ

Громадська Думка, Вперед, Земля і Воля, Наша Мета, Професіональні Вісти, Шлях, Світ Дитини. Єсли інтересуєтеся старим краєм, читайте сі часописи і присилайте на них передплату Ми вишлемо вам 10 чисел за 50 цнт., 19 чисел за $1.00. Пишіть на адресу

BASIL HRYSHKO,

437 N. 6th AVE., SCRANTON, PA. 90-98

УКРАЇНСЬКИЙ ДОКТОР

ДР. М. МІЛОЄВИЧ

бувший воєнний доктор в старім краю. 85чс98

DR. M. MILOJEVICH,

417 WOOD STREET, PITTSBURGH, PA.

ХУСТКИ

ЛІТНІ І ЗИМОВІ, ШОВКОВІ І ВОВНЯНІ, МОЖНА НАБУТИ ПІД АДРЕСОЮ: 77с—

UKRAINIAN BAZAR,

168 East 4th Street, NEW YORK, N. Y.

ЛІКАРСТВА АПТИКИ СВ. МИХАЇЛА

Молодість Бальзам	$5.00
Бальзам на подвиганє в середині	3.00
Бальзам на безсонність	2.00
Кроплї на корчі в жолудку	2.00
Пігулки на конвульсії	5.00
Кроплї до очий від запалення	2.00
Лік на Солїтер	5.00
Порошок до усування волося з лиця і тїла	1.00
Волосоріст до поросту чорного волося	2.00
Вусоріст до поросту довгих вусів	1.00
Пілюли від ругатизма і простуди	3.00
Масть до натирання від руматизма	2.00
Жолудковий бальзам від катару жолудка	2.00
Пігулки до очищення жолудка	1.00
Фарба на сиве волосє (на всі кольори)	3.00
Масть на прищі, корости і лишаї	2.00
Геркулес, до скріплення сил і апетиту	2.00
Крім і мило до гарного лиця	1.25
Успокоюючий бальзам на нерви	2.00
Лік від простуди і інфлюенци	3.00
Бальзам до очищення зіпсутої крови	3.00
Пігулки від болю голови	2.00
Порошок на пітніючі ноги	1.00
Лік від гемороїдів	2.00
Масть до катру в носї	1.00
Краплї до болю зубів	1.00
Лік проти болю в горлї	1.00

Окрім всїх тих ліків, що тут подано, маємо всякі другі ліки против всїх хронїчних і задавнених хоріб. За всі наші ліки даємо повну нашу гарантію. Пишіть по катальоґ.

Хто пришле відразу 10 дол. на ріжні средства, вишлемо ДАРОМ дуже добрий дарунок. Як ви хорі на якунебудь слабість пишіть нам сейчас, а ми вам поможемо. Листи і моні-ордери на гроші належить адресувати до: 147чс—

ST. MICHAEL MEDICINE CO.,

Dept. D.

CARLSTADT, N. J.

П. І.

У. Г. АРМІЯ І БОЛЬШЕВИКИ.

„Денікініяда" добровольців довела до розпаду 45.000 армії. Гріхи супроти України і її населення стояли маревом перед очима кождого добровольця. Всім ґрупам причувалися, привиджувалися повстанці на своїх тилах, кождий доброволець не знав, як стояти на позиції, бо він боявся, коли не за своє життя, то за награблене золото, срібло, шовки і т. п. дорогоцінности. Тому то так скоро котилася добровольча армія зпід Москви, аж у Чорне Море. А ми? Ми слідували повільним темпом з Козятина і Бердичева на Винницю-Тульчин-Немирів-Брацлав в околицю Балти. Тут відбулася пляновa концентрація У. Г. Армії. Союзників-денікінців ми втратили ще під Козятином з очей. Остали самі в собі і нам красше було. Нарід по всім усюдам нас витав і прощав з великим жалем. Ішли ми, кладучи по шляхах могили братів, оставляючи гнїзда болю і смерти по усіх лічницях. Трийцять шість тисяч хорих Галичан оставало за нами, — і вони здержали нас здорових. Нам не вільно було виречися їх, — вониж брати. І ради їх, тих нещасних жертв хоріб, перейшла частина здорових на дорогу „псевдобольшевизму".

В залишених містах при наших лічницях утворено негайно революційні комітети, які ставили собі за обовязок, тільки се, щоби охоронити нещасливих хорих від большевицьких розбоїв, грабежі і врешті голоду. Задля сьої акції пожертвував себе в першій мірі бл. п. четар Гачкевич Осип, який умілим веденнєм справи умів приспати бистроумних большевиків. Він створив в Винниці осередок шпитальних ревкомів і своєю зручною працею уратував тисячі від загину. Здорова армія сконцентрувалася в районі Балти. Етап армії розмістився під Одесою.

Се був місяць січень. Большевицька офензива поступала постепенно вперед. З моментом осягнення нами району Балти, большевицький фронт пересунувся вже в Подільщину, Херсонщину і Таврійщину. Добровольці доживали вже останніх днів свого панування на Україні. Нам, У. Г. Армії, будуччина грозила смертю, як і денікінцям. Треба було шукати виходу. А до сього виходу складалися дві орієнтації. Перша орієнтація тягнула за Дністер до Румунії, а друга остатися на Україні. Ся друга опиралася на сім, що „українська армія без території України, не є армією". Других виходів не було. Провідники політичного напрямку У. Г. Армії кудись поділися. В часі відвороту армії зпід Козятина стрінули ми тільки д-ра Макуха, який рівнож кудись сховався, армія остала без політичного проводу, з заграницею звязку не було, а антантські місії в Одесі мали лишень чисто військовий характер. І нам лишилося воювати і політикувати. Однак теорія і практика доказала, що де армія політикує, там вже крухо. Та нам історія се простить. Щоб заступити п. диктатора, чи його інституцію старшинський корпус армії утворив при Начальній Команді У. Г. А. політичну колеґію, яка мала працювати за цілу армію на політичному полі. Вислано делеґацію до большевиків і до Румунії. З Павленком шукалося звязку. В склад делеґації до большевиків входив представник від У. Г. Армії і від армії наддніпрянської. Большевики делеґата від У. Г. Армії приняли, а делеґата наддніпрянської, так як колись денікінський ґенерал, приняти не хотіли. Вони заявили, що правительство радянської України другої української армії не признає. Нашій делеґації сказали зразу: як ви слабі, то чимскорше спускайтеся на дно, — чим лишень насміялися над нами. Однак після роздумалися і приобіцяли нашу волю злуки з радянською армією приняти до відома і застановитися. Делеґація з Румунії не давала ніяких вісток. Начальна Команда губилася в сьому хаосі. А армія політикувала, горячилася, фронт большевицький посувався постепенно до нашого району, денікінці губилися, звязкові не найшли наддніпрянської армії от. Павленка, ревкоми лічниць доносять, що большевики ограбили наших хорих в Барі, Жмеринці, Таврові, Браїлові, Гнівані, Вороновиці, — загалом Содома і Гомора.

І в сьому хаосі виринула ще одна надія виходу. Приїхала до Н. К. Г. А. делеґація Українців мі. Одеси, яка просила, щоби У. Г. Армія заняла м. Одесу і переняла на себе обовязок охорони сього району. І на се рішитися було зразу трудно. Нач. Команда приняла сю пропозицію Одеситів і вислала туди делеґацію для провірення ситуації і орієнтації в можности оборони на місци. В склад делеґації увійшов ґен. Ціріц, от. Волощук і проф. Музичка. На місці делеґація сконстатувала, що оборона Одеси трудна і ризиковна. Місцеві Українці мають малі сили, а Галицька Армія хочби і взялася за се діло, то і устоятися трудно, бо денікінці здеморалізували вже своїм панічним відступом цілу околицю. Натомісць делеґація рішила добитися у англійської і французької місії інтервенції в справі переходу до Румунії. Такий проект обі місії приняли з великою радістю. На інтервенцію мало румунське правительство згодитися приняти на свою територію всіх військових, виключаючи цивільні особи. Обі місії передали нам, що їхні правительства визнали незалежну Укр. Нар. Республіку. До переходу в Румунію має У. Г. Армія взяти з собою харчі на пять днів. Дальше постачання армії перенимає на себе англійська експозитура. Для вирішення соціяльно-правного становища У. Г. Армії в Румунії находитиметься при Нач. Команді один штабовий старшина від англійського, а один від французького комадування. Оба фунґувати будуть рівночасно яко звязкові. А що найголовнійше, що добровольці ґен. Шіллінґа не будуть творити осібної армії, лишень допоможний російський корпус під командою Начальної Команди У. Г. Армії з цілями майбутніх операцій виключно на території російських областий, на що ґен. Шіллінґ передав свою згоду.

І з такими даними вернула делеґація до постою армії. Начальна Команда видала приказ для походу армії над Дністер. Рівночасно Ревком власної армії у Винниці увійшов в порозумінне з большевицьким командуваннем і переслав армії приказ: „Армія аж до основного вирішення згоди з радянським правительством України остає в дотеперішньому місці розташовання. Всякі рухи на полудне числитимуться провокацією і винуватців передасться революційному судови". Маючи перед собою два суперечні собі прикази, корпуси згубилися в орієнтації. Визвано членів політичної колеґії, які дали своє „placet" Н. К. на приказ переходу через Дністер а які в разі колиб такий приказ був хибний, мали на се не позволити. Приїхали делеґати. Слідує нарада за нарадою по частинам, що робити. Повстанці поширяють аґітацію не рушатися з місця. Инші знову, опираючись на арґументах ґен. Ціріца, обстоювали перехід за Дністер.

Скликано нараду представників цілої армії до М. Чичильника. Обради тривали 5-ого і 6-ого лютого. Розбиралося всякі можливі дані pro і contra переходу як за Дністер, так і до Червоних. В межичасі заходять великої ваги зміни в положенню. Арґументи одеської делеґації не мають значіння, бо переворот в Одесі (5. II.) на два дні до приходу большевиків виполошив антантські місії, які поспішно всіли на кораблі і утікли, добровольці розсипалися по околиці, в районі другого корпуса Гайворон-Усте показалися передові частини 45 сов. дивізії, до Балти наспіло повідомлення большевиків, що і туди вони примашерують зі ст. Лукашівки, що лежить 45 верст на схід від Балти. З над Дністра доносять стежі, що Румуни заняли визиваюче становище і не впускають за Дністер не то військові частини, але навіть і поодиноких людий. Добровольців, які панічно дерлися через Дністер у Тирасполя, викинули на сей бік. Досить, що нараз ситуація змінилася. Представники армії принимаючи до відома найновійші зміни положення, рішили 26-тьма голосами проти 12 злучитися з большевиками і повинуватися приказови Ревкому Української Галицької Армії у Винниці. Після сього рішення вивязалися зараз бої з добровольцями в районі Затише-Тирасціль, де добровольці накидалися в свому панічному відступі від Одеси на обози власної армії. Добровольців вибито зі згаданого району і відібрано їм усе майно як броневики, скоростріли, амуніцію, харчі, одяги, каву і тютюн.

Властивий перехід на сторону большевиків довершено договором з дня 12. лютого 1920. З сього дня фірма Галицької Армії змінилася на червону. Користи з сього договору витягнула Армія сі, що мала змогу навести звязок з своїми лічницями в згаданих на початку районах і дати їм належну поміч. В районі свого розташовання армія переняла суверенну власть на місцях, що спричинило відсутність большевицьких залог і військ. Від Одеси по Винницю розтягнулися звязкові гнізда повстанців. З Уманщиною (армія Павленка) найдено контакт, взагалі Галичане концентрували кругом себе всі українські небольшевицькі елементи Правобережа. І сподіваний соціяльний переворот в умах маси не наступив. Стрілецтво загалом стануло на ґрунті націоналізму і всякі большевицькі реформи принимало лишень яко життеву конечність, конечність терпимости і досвоєчасної гармонії. Псевдо-большевизм У. Гал. Армії се спасення тисяч хорих братів від неминучої смерти. Осевдо-большевизм У. Г. А. се поміст до зєднання українського елементу, се язва, яка провалила большевизм правдивих російських комуністів. А і мучеництво наше при тім псевдо-большевизмі се жертва за долю і волю України.

Ялівець, 16. V. 1920.

(„Гр. Думка").

УКРАЇНСЬКІ ПОЧТІВКИ

З КРАЄВИДАМИ, СЦЕНИ, УКРАЇНСЬКІ ТИПИ, ПОДОБІЯ АРТИСТІВ І АРТИСТОК, КАРТКИ ЛЮБОВНІ І ПОВАЖНІ.

В гарних, українських мотивах, красках. Пригожі для окраси настільної і стіни. Щойно спроваджені з України. Засіб невеликий.

ШТУКА 10 Ц., 3 ШТУКИ ЗА 25 Ц.

Набути можна у:

"SVOBODA",

83 Grand St., Jersey City, N. J

САЛЬВА

Масть на рани, яка вилічила много людий зі всякого рода ран.

Уживаючи сю масть на всякі гнилі рани осягнете скорий успіх.

Много людий, які вилічились сею мастию може посвідчити про спасенну її поміч. Лічить всякі рани застарілі, чираки і шкірні викиди. 96вс107

Ся масть придасться в кождій хаті.

ЦІНА МАСТИ: МАЛИЙ СЛІЙ 75 ЦНТ., БІЛЬШИЙ $1.50.

Прошу адресувати:

GEORGE SAGAN,

BOX 13, YORKLIN, DEL.

НАДЗВИЧАЙНА ОФЕРТА.

ДЛЯ ОСЛАБЛЕНИХ МУЩИН.

Потребуєте післати нам лише 50 центів.

Ослаблені мущини як також нервові віcтануть радикально і раз на все вилічені через ужите средства NOVO. Є се можна сказати, чудове средство, яке вилічило вже тисячі недужих мущин. Коли Ви є недужі, коли долягає Вам нервове ослаблене, коли утратили силу, коли маєте меланхолію, зимні руки і ноги, біль голови, запір, диспепсію, слабість нирок або инші недуги, каміну уринного, неприємні сни, боязнь стрічатись з людьми, як се роблять другі, то віcтанете уздоровлені при помочи средства NOVO Се средство в розмірно короткім часі зробить Вас сильним, здоровим і щасливим, так що будете всякі уживати всякі приємности життя. На доказ і для переконаня Вас о сім, що NOVO средство се дійсно ділає, вишлемо Вам ДАРОМ таку скількість сего средства, що Вам вистане на 15 днів, наколи пришлете нам свою адресу і імя, як також 50 центів в почтових марках або готівкою на оплачене почтової пересилки і опаковане. Просимо звернути увагу на се, що се не є мала пробна пачка, але компдетний запас, вистарчаючий на 15 днів, який дуже часто вистарчає на лїчене. Оферта є важна лише на ограничений час. Напишіть до нас безпроволочно, надмінюючи часопись, в якій Ви читали се оголошене а ми вишлемо Вам сейчас згадане средство.

Novo Company, Dept. 23,

BOX 4000, PHILADELPHIA, PA.

МІСЦЕВІ ОГОЛОШЕНЯ.

ГЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕНЯ.

(В сій рубриці містимо оголошеня театральних представлень, концертів і забав, не подаючи у них точок програми, імен осіб беручих участь і без довших покликів).

КОЖДИЙ СХОЧЕ

побачити рідний край підчас війни!

КОЖДИЙ ПОБАЧИТЬ

родинні сторони в крові і в огни на 150 світляних образах, які пояснить на відчиті проф. І. Боберський, що привіз їх з Европи. 96-98

Відчит відбудеться

В СУБОТУ, 14. СЕРПНЯ 1920 Р. в Народнім Домі в Ню Йорку, 217 Іст 6-та улиця.

Початок о 7.30 вечером.

ВСТУП НА ВІДЧИТ 50 ЦНТ.

Запрошує

УКР. НАРОДНА ГРОМАДА.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Тов. „Українська Січ", від. 170, повідомляє своїх членів, що місячний мітинґ відбудеться в суботу, дня 14. с. м., в гали церковній на розі улиць Сусекс і Ґрін, точно о годині 7.30 вечером. Проситься членів, щоби прибули всі як один, бо ще є богато справ до полагодження. Довгуючі члени мають вирівнати свої вкладки, бо в противнім разі зістануть суспендовані. — І. Сосульський, секр.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Бр. св. Николая, від. 4, повідомляє своїх членів, що місячний мітинґ відбудеться в суботу, дня 14. с. м., в гали У. Н. Дому, 72 Моріс улиця, точно о годині 8-мій вечером. Довгуючі члени мають вирівнати свої вкладки. — М. Смакула, секр.

ЕКСТРА!

ПОЗІР БІЗНЕСМЕНИ!

На продаж великий ґенеральний штор з фармою 35 акрів, прекрасне місце, добрий бизнес помежи українськими фармерами, добре для двох спільників. В тім шторі спродається всілякого рода товар, як: ґросерия, шмате, черевики, зелізні знаряди і загалом все. Фарма є обсаджена і засіяна; є худоба, коні і знаряди рільничі. Готівки згори потреба $7000. 96вс05

Голоситись скоро до:

А. ФИЛИПЧАК,

DURHAMVILLE, ONEIDA, N. Y.

ЧИТАЙТЕ ОГОЛОШЕННЯ

АЛЕ ПАМЯТАЙТЕ, ЩО

HENRY J. SCHNITZER STATE BANK,

141 WASHINGTON STREET, NEW YORK

від десяток літ в банковім і шифкартовім інтересі і що „другі можуть зробити" він напевно зробить а до того дасть Вам якнайліпшу услугу і загально звісну гарантію за переправі порученя.

За шифкартами до і з краю, з пересилками грошевими удавайтесь на повисшу адресу. 98—

ДО РІДНОГО КРАЮ

ГАЛИЧИНИ І БУКОВИНИ

ГАМБУРҐ І РОТЕРДАМ — ҐДАНЬСК І АНТВЕРПЕН

Українці! Ми висилаємо сотки людий до рідного краю на найбільших кораблях без жадних клопотів і великих видатків. Кождого дня ми отримуємо листи з краю, в котрих люди дякують нам за нашу чесну обслугу. Ми продаємо шифкарти з колійовим білетом до Львова, Станиславова, Буковини і Галичини. Вам не треба чекати і тратити часу в Ню Йорку. Присилайте сейчас завдаток на зарезервоване Вам місця. Ми випробляємо Ваші пашпорти і опікуємося Вашими куфрами. Висилаємо гроші до краю з повною гарантією. 97чс07

За інформаціями пишіть ЛИШЕНЬ до нас.

KOLLAR & HRANILOVICH,

УКРАЇНСЬКІ АҐЕНТИ,

42 AVENUE A, NEW YORK CITY

ЧИ ВИ ТРАВИТЕ СВОЮ ЇДУ?

НЕ ТЕ ЩО ЗЇСТЕ, АЛЕ ТЕ ЩО СТРАВИТЕ БУДЕ КОРИСНЕ ДЛЯ ВАШОЇ СИСТЕМИ.

Добрий, здоровий апетит і правильне ділання органів травлення будуть Вашим успіхом, як Ви будете уживати

Severa's Esorka

Цінне для ослаблених. Вельми поручуване для немічних і ніжних осіб. Відповідний тонік для людий старшого віку. 80с04

Ціни: 75 цнт. і 3 цнт. податку або $1.50 і 6 цнт. податку.

В аптиках або пишіть до:

W. F. SEVERA CO.

CEDAR RAPIDS, IOWA

ЩОБИ ВІДЇХАТИ ДО РІДНОГО КРАЮ

мусите мати пашпорт і відповідну шифкарту, рівнож мусите заплатити податок і відослати свій пакунок (баґаж). До того вам потреба помочі, значить совісного аґента. Тож зверніться до нас, ми вам виробимо пашпорт в протягу 4-ох днів і викупимо відповідну шифкарту на найліпшу морську подорож, займемося податком і висилкою вашого пакунка. 88—

Ми отримали слідуюче письмо від одного з наших пасажирів:

„Ми низше підписані поручаєм всім, котрі їдуть до краю що Армін Герцеґ випровадив нас як слід, з чого ми є вдоволені і радимо другим, щоби вдавалися до него а рівнож будуть вдоволені. — З поважаннем, Проць Симаник, Л. Рудніцкі, Ян Должанскі, Ґреґор Маюк, Федор Тиличкан, Іван Чайковскі".

Спровадимо ваших свояків скоро і займемося ними при виході з корабля в Ню Йорку.

ГРОШІ ПОСИЛАЄМО І ҐАРАНТУЄМО ЗА ДОРУЧЕННЄ ЇХ В СТАРІМ КРАЮ ВІД 3-ох ДО 4-ох ТИЖНІВ.

Не примушуємо міняти гроші, як се роблять другі аґенти.

ATLAS TRAVEL SERVICE CO.,

Manager ARMIN HERZEG,

127 WASHINGTON STREET, NEW YORK, N. Y.

ЧОМУ

ВИ ПОВИННІ КУПУВАТИ ШИФКАРТИ ДО КРАЮ ЛИШЕНЬ В НЮ ЙОРКУ ?

БО В НЮ ЙОРКУ всїдаєте на корабель, а крім того маєте ще полагодити і другі справи.

УКРАЇНСЬКО-ЕВРОПЕЙСЬКА ТРАНСПОРТОВА КО.

в Ню Йорку заопікуєсь від часу Вашого приїзду до Ню Йорку аж поки не всядете на корабель. ПЕРЕВЕЗЕ І ПЕРЕТРИМАЄ Ваші пакунки, постараєсь Вам о пашпорт, поможе при оплаті податку, завізує у всіх конзулїв пашпорт і вишле Вас найліпшим кораблем на Гамбурґ або Ротердам, до рідного краю. МИ НЕ ЖАДАЄМО БІЛЬШЕ за шифкарту як другі се роблять, але продаємо по компанїйній ціні, бо ми єсьмо правними заступниками корабельних компаній. ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ по найвисшім деннїм курсі з повною порукою. 79—

Пишіть або зайдіть до правдивого Українського Бюра на адресу:

EUROPEAN TRANSPORTATION CO.

106 AVENUE A — NEW YORK CITY

(межи Іст 6-ою і 7-ою улицею).

ЮЛІЯН ПАВЧАК, співвластитель.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

Оголошення женитьби не приймаєсь. — За одно поміщене платиться 10 центів за стрічку (5 слів), два і більше поміщень 7½ цента за стрічку від кождого поміщення. Після сих цін за дворазове оголошенне з 6 стрічок належить присилати $1.00. Оголошення продажи фарм приймається лише такі, коли в них є подана сама річ яка є на продаж, інвентар, запаси, положенне і ціна. Рішучо не приймаєсь оголошень з всякими дивовижними описами, висловлюванне надмірної прихильности для костумера і напади на других продавців.

Не належиться ждати відповідий на листи в справі оголошень, подаваних на адресу „Свободи", бо на такі листи адміністрація не відповідає, але передає їх сторонам, які подали оголошенне. Від сторін належить сподіватися відповіди.

Пошукую своїх братів **ІВАНА і ЙОСИФА КРАВЧУК**, зі села Мовчанівка, повіт Скалат, Галичина, які мають перебувати в Манітобі, Канада. Хтоби о них знав або вони самі, нехай голоситься на адресу: PYLYP KRAWCZUK, c/o Nicholas Pocalujko, 118 Essex St., Jersey City, N. J. 97-99

Пошукую свого брата **ЮРКА БУГАЙЧИК**, з села Бітля, повіт Турка, Гал. Перебував перед 18 роками в Пенсильванії. Хтоби о нім знав, або він сам, зволить зголоситись ласкаво на адресу: NASTUNIA BUHAJCZYK, P. O. Riverside, N. J. 91-02

Пошукую тіточного брата **ІВАНА ФИЛЕВИЧА**, з села Лука, повіт Городенка. Має перебувати в Джерзи Сіти або в Алентавн, Па. Хтоби про него знав або він сам, нехай напише до мене: NICHOLAS CHILAK, 14 Sixth St., Buttonwood, Pa. 98-99

Пошукую свого стриєчного брата **НИКОЛУ ЗАЯЦЯ, ГРИГОРІЯ ЗАЯЦЯ і АНЕЛЮ РАБА.** Також пошукую **ЛЬВА ПІДГАЄЦЬКОГО.** Всі зі Струсова, повіт Теребовля, Гал. Я находжуся при Укр. Бриґаді в Чехах і прошу усильно пошукуваних зголоситись на мою адресу: LEW ZAJAC, Bulawna Sotnia, Nemecke Jablonne, Czecho-Slovakia, Europe. 98

ЩОСЬ ДУЖЕ цікавого для кавалерів і вдівців. Пишіть, залучаючи 2-центову марку на адресу: ROYAL SALES CO., Station O, New York City. 25—

ПОТРЕБА джанітора до обслугу будинку мешкального під ч. 133 Ґренд стр. Помешканне з 4, румів даром і платня $6.00 місячно. Голоситись: 543 Bergen Ave., Jersey City, N. J. 98

42 АКРОВА ФАРМА

на продаж або в заміну за дім або лоти, добрі будинки і стак; близько міста і фабрик. Голоситись до: ЕВСТАХІЙ НИЧАЙ, Box 56, Staffordville, Conn. 97-98

ПОТРЕБА МУЖЕСЬКОГО КРАВЦЯ до костумерської роботи; стала праця; платня від $30 до $50 на тиждень для здібного кравця. Голоситись до: A. PASICHNYK, 513 E. 16th Street, New York, N. Y. 98-99

НА ПРОДАЖ ДРУКАРНЯ І КНИГАРНЯ! Друкарня заосмотрена в найкрасші українські і англійські черенки. В книгарни є ріжного видання книжки. Голоситись до: PUBLISHING CO., Sta. D, Box 198, New York City. 98-99

ЩАСЛИВІ ДНИ!

Наступлять для тих Українців в Америці, котрі будуть знати англійський язик. Коли Ви до сего часу не володієте ним, то впишіться до нашої школи а в протягу 3 місяців Ви будете читати, писати і говорити по англійськи. Пробні лекції і подробиці висилаємо за 10 цнт. грішми або марками, можна і канадійськими. Адресуйте: 95-98

FIRST AMERICAN PREPARATORY SCHOOL,

Dept. 46, 525 West 47th St., New York City.

АДВОКАТ

O. H. DROEGE

49 E. 7TH ST., NEW YORK

Уділяє дармо поради в всіх справах судових що дня від 4. до 8. години вечером, в неділі від 10. до 1. пополудни. 43—

ВІДЗИСКАНЕ ЗДОРОВЛЄ

Тепер є щасливий, а думав, що не найде вже помочи.

До Д-ра Ганнона, 146 E. 14th Street, New York.

З радістю повідомляю Вас, що я находжусь в добрім здоровлю і я чуюсь дуже добре. Я роскажу Вам свої клопоти, які я перебув перед тим, як я зайшов до Вашого офісу. В часі коли я навідався до Вас, я Вам не сказав, що я був під лікарським доглядом в Стамфорд від падолиста 1917 до мая 1918. Лікар не міг мені помочи і сказав мені, щоби я удався до якого доброго лікаря в Ню Йорку. Тоді мій приятель завів мене до специяліста, лікаря, котрий мав 30-літну практику на недугах, яку я терпів. Він оглянув мене і я оставав під його доглядом від мая 1918 до серпня 1919 р. Тоді я був втратив зовсім надію, як я прийшов до Вас. Богато можна написати про ті мої клопоти, але я є тепер дуже щасливий. Я завдячую Вам і брак мені слів до висказання Вам моеї вдячности.

З поважаннем

Mr. D. O'BRIEN

315 Greenwich Ave., Stamford, Conn.

27. падолиста 1919 р.

Коли терпите на якусь ново повсталу або застарілу недугу а потребуєте помочи специялісти прийдіть до мене безпроволочно, а я зроблю для Вас те, що міг зробити і для других.

ДОВОДЖУ ДО УСПІХУ

скоро, тривало і за малу нагороду, без ніякої перерви у Вашім заняттю. Мої офіси находились через довгі роки в тімсамім будинку, і мене знають як осторожного, ревного і успішного специяліста. Одна візита в моїм офісі і точна екзамінація упевнить Вас, що я зверну Вас на дорогу яка веде до здоровля. 64—

КОЛИ ВИ ТЕРПИТЕ

нервовий розстрій, завороти, ослабленє, кровні і скірні недуги, маячиться Вам в очах, слаба память, слабі і непевні нерви, безсонність, болі в карку і крижах, ревматизм і безвладність у вязах, слабість горла, жолудка і недомагання кишок, болі невральгічні, горячку на язиці і запір, ТОДІ НАВІДАЙТЕСЬ ДО МЕНЕ.

ПРИМІНЮВАННЄ ЕЛЕКТРИКИ, ЗАШКІРНІ ВСТРІКУВАННЯ І ІНҐАЛЯЦІЙНІ МЕТОДИ УПЕВНЯТЬ ВАС ПРО УСПІШНІ ВИСЛІДИ ЛІЧЕННЯ.

Порада зовсім даром. Прийдіть нині. Не відкладайте.

DR. HANNON

СПЕЦІЯЛІСТ

146 EAST 14th STREET,

Напроти Tammany Hall, New York.

Години офісові: Денно від 9. рано до 1. попол. Вечер: від 6. до 8. В неділі і признані свята: від 10. до 2. в полудне лише.

Осібний почекальний покій.

ДАРОМ

вишлемо кождому нову мапу України, хто пришле 5 адрес своїх знакомих і 10 цнт. на кошта пересилки. 98-109

THE STANDARD BANK,

59 Avenue B, New York, N. Y.

ЧИ ВИ ХОТІЛИБИ ДІСТАТИ ДОБРУ РОБОТУ В ДОБРІЙ МІСЦЕВОСТИ?

Дайте нам скору відповідь.

Ми потребуємо 50 мущин сейчас до робіт в копальнях лупкових. Не треба ніякої вправи. Добрий гірський воздух. Добре місце для життя з родиною. Здорова місцевість. Відповідне для тих, що не хотять працювати в фабриках. Є тут значна українська кольонія і українська церков.

Пишіть до: 98-103

GRANVILLE COMMUNITY ASSOCIATION,

Granville, N. Y.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ХТО МАЄ ЗАМІР

спровадити знакомих або родину з краю до Америки а жадає інформацій в тій справі, хай зголоситься до: 43—

LAW OFFICE,

49 E. 7th Street, New York City.

НОВИНКИ.

Бросквині і сливки зародили.

Комісія Публичної Обслуги в Олбани, Н. Й., оповістила, що на двох зелізничих лініях, Ню Йорк Сентрал і Ірі, між містами Бофало і Рочестер, треба буде приготовити найменьше 1.800 зелізничих возів, аби було можна зібрати до вивозу всі ті бросквині (пічес), які в протягу яких 10 днів дозріють у нюйорськім стейті.

З Каліфорнії доносять, що фунт сьогорічних сливок продається на торзі о пів цента дешевше ніж минувшого року.

Детективи віднайшли зрабовану горівку.

До бувшого торговця горівкою в Пасейку, Н. Дж., Мозеса Моріса, підчас його неприсутности в дома, зайшло минулої неділі вечером шість людий, котрі представилися паніМорісовій за федеральних агентів і сказали їй, що її муж прислав їх, аби вони забрали з його дому всю находячуся там горівку. В такий підступний спосіб ошусти вкрали у Моріса кількадесять бочок горівки, вартости $30.000. Злодіям сим разом не поталанило, бо нюйорські детективи стримали в долішній части Ню Йорку підозрілий автомобіль із закритими вікнами і знайшли на нім повно бляшаних коновок, наповнених горівкою. Притиснений до муру візник і його спільник призналися, що се є та горівка, яку вкрадено у Моріса в Пасейку, а відтак показали детективам ще инші місця, де була схована решта сеї горівки.

Арештоване чотирох людий за намір ошуства.

В місті Балтімор, Мд., арештовано трох державних урядників і одного брокера алькогольних цертифікатів, котрі змовлялися з иншими людьми, щоби захоплену ними з бондованих маґазинів горівку продати коршмарям і другим торговцям. Арештовані мали намір дістати горівку з маґазинів під претекстом, що її мається вжити до медичних цілий.

Проґібіційні урядники в Конетікут не дармують.

Автомобілі і знайдені на них горячі напитки, які проґібіційні урядники захопили на публичних дорогах стейту Конетікут, представляють загальну вартість в сумі $1,500.000.

Питте кави в Америці зростає.

Міністерство торговлі у Вашінгтоні оповістило, що Злучені Держави імпортували в фіскальнім 1920 році 398,000.000 фунтів кави більше ніж у 1919 році. Між липнем 1919 р. і липнем 1920 р. Америка імпортувала 1.414,288.163 фунтів кави, вартости $310,701.872, в порівнаню з 1.010,029.274 фунтами, вартости $143.089.619, у 1919 році. Найбільше кави спроваджено з Бразилії.

„Тяжкі часи" для мадярських селян.

З причини дуже низкого курсу грощий у Мадярщині а високих цін на фармерські продукти тамошні селяни за гроші, одержані з продажі одного теляти, сплачують нераз доволі високі гіпотечні довги, затягнені на свою землю. Від часу війни сплачено в той спосіб около 20 процент усіх гіпотечних позичок, із величезним зарібком для селян а зі шкодою для середної кляси.

„Мокре свято".

В понеділок, 2. серпня, населенне міста Вінніпеґу святкувало т. зв. „цивільне свято". І протягом сего одного дня арештовано 25 осіб пяних, між якими було 8 женщин. Усі вони поплатили від 8 до 10 долярів кари. А кілько то соток осіб пяних поліція не арештувала?...

Сто човнів уживається до перевожування горівки.

З Торонто (Канада) доносять, що около сто ріжної величини човнів уживається кождої ночи до перевожування горячих напитків з Канади до Злучених Держав, через ріку Дітройт в Віндсор, Онт. Найменьше тисячу пачок канадійських горячих напитків перевозять кождої ночи через ріку до Злучених Держав, як заявив спеціяльний стейтовий адвокат в Дітройт кореспондентови англійської часописи „Торонто Стар". Кореспондент той каже, що помимо всяких заострень властий канадійських і стейтських відносно застановлення лікерної торговлі, з міста Амгерстоборґ коло Відсор перевозять до стейтів більше горівки ніж колинебудь передтим.

Убила чоловіка, бо був загарний.

В Ню Йорку розпочався суд над Александрою Соколовскою о замордоване свого чоловіка 26. червня в їх домі в Ню Гейвен, Конн. Жінка призналася до вини, пояснюючи свій злочин тим, що її чоловік був загарний, і коли вона найшла в него лист від другої женщини, то наляла йому в рот карболевого квасу, коли той спав, від чого й згинув.

Гобокенці мало не злінчували мурина.

Джеймс Сарджент 21-літний мурин в Гобокен, Н. Дж., зневажив жінку 23-літного гобокенського громадянина, Джана Петерсона. Петерсон удався на поліцію і там розповів цілу справу. На поліції порадили Петерсенови, щоби він пішов до суду і дістав там судове візванне для мурина. Вертаючи домів, Петерсон здибав по дорозі Сарджента і розпочав з ним бійку. До помочи Петерсенови станула улична товпа і мурин мусів утікати. За ним гнав один полісман і ціла громада людий. Мурин скрився до одного кінотеатру, де театральний касієр завізвав на поміч поліцію. За хвилю явилося там 14 полісменів, котрі цілої пів години торували собі палками і револьверами дорогу, заки їм удалося дістатись до дрожачого о своє життє мурина, якого мусіли віддати під опіку лікаря, бо він був дуже тяжко покалічений.

Злочинець утік з Англії літаком.

Перший раз в історії лондонської поліції злочинець перехитрив її в сей спосіб, що втік літаком. Поліція пошукувала тут за одним чоловіком. Він зателефонував до летничої стації в Кройдон, чи не дістав би місця на літаку, який відходить до Парижа. Йому відповіли, що запізно, бо літак уже відлетів. Тоді той чоловік удався особисто на стацію і, не жалуючи гроша, дістав инший літак, який завіз його до Парижа. Поліція слідила за ним на поїздах і відходячих пароплавах, очевидно не думаючи про можливість утечі літаком.

Асирієць купив собі жінку.

З Дітройт, Міш., доносять, що там Асирієць Саґіт Дуґелей з Гейленд Парк купив собі за жінку 14-літну дівчину, Марію Слам від її вітчима за три тисячі долярів. Справа купна відбулася після закона, в присутности двох свідків, і його не можна уневажнити, помимо того що дівчина ненавидить свого властителя.

Три бандити обрабували поїзд.

Підчас коли зелізничий поїзд був в повнім бігу між Летбриджом, Альта., і Сентінел, Б. К., трох бандитів, зоружених у револьвери, обрабували всіх пасажирів на Сі-Пі-Яр-ськім поїзді. Забрали яких пятьсот до шістьсот долярів від мущин і зіскочили на стації Сентінел. За ними тепер шукають. Думають, що се Італійці або Французи.

Сніговиця в Полудневій Америці.

Сими днями падав сніг в місті Буенос Айрес (столиця Арґентини). Се вже другий раз упав там сніг в протягу 30 літ.

Робітники не хотять працювати на фармі по 4 доляри на день.

Урядники канадійського бюра посередництва праці у Вінніпеґу заявляють, що велике число глядаючих праці робітників відмовилось іти працювати на фармах по чотири доляри на день. Вони чекають жнив, сподіваючись дістати тоді від пять до шість долярів денно і харч.

Платня електротехнікам $92\frac{1}{2}$ до 96 центів на годину.

Вінніпеґські електротехніки домагались підвисшення платні від 20 до 25 центів на годину. Вони однак згодилися на $15\frac{1}{2}$ цент. підвишки, наслідком чого будуть діставати від $92\frac{1}{2}$ до 96 цент. на годину, або $7.40 до $7.68 за вісімгодинний день праці.

Відважний летун.

Двох військових сержантів, Мадан і Ботрель, на летничім поли в Дейтон, Огайо, всіли на літак і взнеслися до висоти 20.600 стіп. З тої висоти Ботрель вискочив з літака і при помочи охоронного парасоля злетів щасливо на землю. Він осягнув у тій справі світовий рекорд, бо ще ніхто перед ним не спадав при помочи охоронного парасоля з такої висоти.

Вибух амуниції в Італії.

В місцевости Сан Джервазіо, недалеко Фльоренції (Італія), є велика державна порохівня. Підчас виношення з маґазинів амуниції одному робітникови випало з рук випорожнене до половини стрільно, яке спричинило загальний вибух. У воздух вилетіло 250.000 стрілен, між якими було богато 75-мiліметрових набоїв, а кулі з тих стрілен розлетілися на далеку віддаль від порохівні. Вибух сеї амуниції знищив цілу дільницю Фльоренції. Деякі доми зовсім завалились, а инші небезпечно потріскали і зарисувалися. Більше ніж на милю вокруг експльозії повилітали всі шиби з вікон. Поручник Больо, командуючий 12 жовнірами в порохівни, зістав тяжко ранений, але помимо того він героїчно працював, аби виратувати своїх людий і дати поміч переляканому населенню.